

Just Her
Giving Women a Voice



KAVRAMSAL ARKA PLAN

SUCCESS, POWER, EQUALITY, ASYLUM AND
KNOWLEDGE: JUST HER



Co-funded by
the European Union

Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir. Ancak ifade edilen görüş ve düşünceler sadece yazar(lar)a aittir ve Avrupa Birliği veya Avrupa Eğitim ve Kültür Yürütme Ajansı'nın (EACEA) görüşlerini yansıtma zorunda değildir. Ne Avrupa Birliği ne de EACEA bunlardan sorumlu tutulamaz.



Baş Editör: Open Europe

Katkıda bulunanlar: ASTED, Gifted Ireland, IRIS, Let Her In, Nikanor, Open Europe, Stitching EuNation

Tasarım: Open Europe

© JUSTHER!, 2024

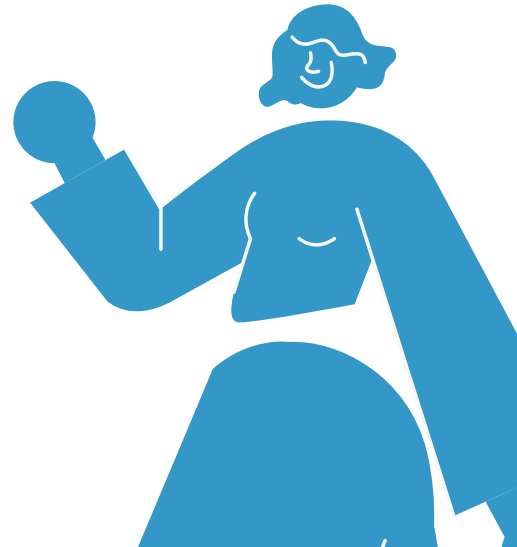
Ticari olmayan amaçlarla çoğaltılmasına kaynak belirtilmek şartıyla izin verilir

© AVRUPA BİRLİĞİ, 2024

Avrupa Komisyonu'nun bu yayının hazırlanmasına finans desteği verdi, ancak yazarların görüşlerini yansıtan içeriği onaylandığı anlamına gelmez. Komisyon burada yer alan bilgilerin herhangi bir şekilde kullanılmasından sorumlu tutulamaz.

İÇİNDEKİLER

01	Giriş	1
	Projenin kapsamı	2
02	Fikri anlamak	3
	2.1.Bilinmeyen ve Görünmeyen Kadınları Tanımlamak	3
	Kesişimsellik: cinsiyet, göç ve mülteciler	5
03	Avrupa Gerçekleri	7
	3.1.İspanya	8
	3.2.Türkiye	14
	3.3.Polonya	18
	3.4.İrlanda	23
	3.5.Bulgaristan	27
	3.6 Hollanda	33
04	Sosyal içermenin bir aracı olarak eğitim	37
	4.1 Yetişkin Eğitimcileri Eğitme	37
	4.2 İşbirliği ve Bakış Açılarının Çeşitliliği	38
	4.3 Zorlukların Üstesinden Gelmek	39
05	Tam Yol İleri	40
06	Referanslar	42

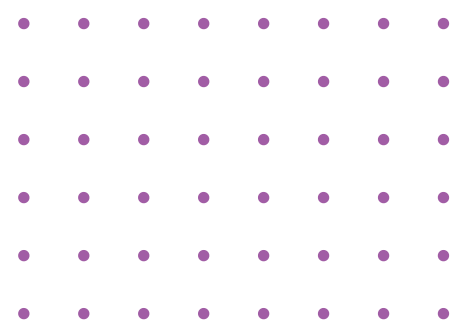




GİRİŞ

Günümüzün küreselleşmiş ortamında, dünya çapında yaygın eşitsizlik ötekileştirilmiş topluluklara gölge düşürüyor. Kendilerini kritik bir dönemde bulan göçmen ve mülteci kadınlar, yalnızca göçün engelleriyle değil, aynı zamanda tarihsel cinsiyet eşitsizliklerinin kalıcı zorluklarıyla da karşı karşıya kalıyor. Zamanla toplumsal normlar ve yapılar bu kadınları ötekileştirdi ve onların eğitime, ekonomik fırsatlara ve buldukları toplumlara tam katılımlarına erişimlerini kısıtladı.

Bu sistematik ötekileştirmenin arka planına karşı " Success, Power, Equality, Asylum and Knowledge: Just Her!" projesi hayata geçirildi. Kısaca Just Her! bir umut ve güç ışığıdır. Just Her! Hayatı değiştirecek eyleme yönelik acil ihtiyacın bilincindedir ve yetişkin eğitimcilerini, göçmen ve mülteci kadınların karşılaştığı engelleri ortadan kaldırmak için gereken araç ve bilgilerle donatmayı amaçlamaktadır.



- • •
- • •
- • •
- • •
- • •
- • •
- • •

Yetişkin eğitimcilerin cinsiyete duyarlı bir yaklaşımı benimsemelerini sağlayarak Just Her! hem bireysel hem de toplumsal düzeyde olumlu değişim oluşturmayı amaçlamaktadır. Hedeflenen müdahaleler ve yenilikçi pedagojik stratejiler yoluyla proje, göçmen ve mülteci kadınların gelişebilecekleri, öğrenebilecekleri ve topluluklarına anlamlı bir şekilde katkıda bulunabilecekleri bir ortam yaratmayı amaçlıyor. Bu şekilde, Just Her! yalnızca bu savunmasız nüfusun acil ihtiyaçlarını karşılamakla kalmıyor, aynı zamanda daha eşitlikçi ve kapsayıcı bir toplumun temelini de katkı sunacaktır.

1

Projenin Kapsamı

Just Her! Hollanda, Bulgaristan, İrlanda, Polonya, İspanya ve Türkiye'den çeşitli kuruluşların ortak girişimi ile uygulanan bir Erasmus+ projesidir. Projenin temel amacı, yetişkin eğitimcilerin göçmen ve mülteci kadınlara etkili bir şekilde ulaşmalarını sağlamak ve onların temel bilgi ve dil becerilerini geliştirmelerine yardımcı olurken aynı zamanda (ikamet ettikleri ülkeye) aidiyet ve eylemlilik duygusu geliştirmektir.

Pekin Deklarasyonu ve Eylem Platformu gibi temel Avrupa Birliği değerlerine ve uluslararası taahhütlere dayanan proje, cinsiyet eşitliğinin önündeki sistemik engelleri kaldırmayı ve dışlanmış kadınları güçlendirmeyi amaçlıyor. Ayrıca proje, kadınların farklı deneyimlerini ve özellikle cinsiyetleri ve göçmenlik statüleri nedeniyle ek zorluklarla karşılaşan göçmen ve mülteci kadınlar için ayrımcılığın olduğu kabul ediliyor.

Just Her! yetişkin eğitimcilerinin mesleki becerilerini geliştirmeye, onları göçmen ve mülteci kadınlarla etkili bir şekilde çalışabilmeleri için gerekli araçlarla donatmaya odaklanmaktadır. Yetişkin eğitimcileri, özelleştirilmiş eğitim materyalleri ve yenilikçi öğretim yöntemleri aracılığıyla motivasyon teknikleri, kültürlerarası farkındalık ve kapsayıcı uygulamalar hakkında fikir sahibi olacaklardır. Proje, yetişkin eğitiminde sosyal yardım ve katılımın iyileştirilmesine öncelik vererek, göçmen ve mülteci kadınların katılımına olanak sağlayan bir ortam oluşturmayı amaçlıyor. Ayrıca proje, göçmen ve mülteci kadınların ihtiyaçlarına ilişkin farkındalığın artırılmasına ve eğitimde cinsiyet eşitliğinin desteklenmesine odaklanıyor.

Bu girişimin temel taşı, öğrencilere ilham vermek ve motive etmek için hikâye anlatımının pedagojik bir araç olarak kullanılmasıdır. Yetişkin eğitimciler, hikâye anlatma sanatı aracılığıyla göçmen ve mülteci kadınların yaşam deneyimleriyle örtüşen kapsamlı öğrenme deneyimleri oluşturabilirler. Proje, ilham verici anlatılar ve özelleştirilmiş ders planları içeren açık platformlar kurarak, göçmen ve mülteci kadınların deneyimleriyle yakından bağlantılı bir bakış açısıyla dil öğrenimini kolaylaştırmayı, derin bir kimlik ve aidiyet duygusunu geliştirmeyi amaçlıyor.

Projenin kapsamı, tüm proje faaliyetlerine ve sonuçlarına temel oluşturacak kavramsal bir arka plan olan bu belgenin geliştirilmesini içermektedir. Temel kavramların açıklığa kavuşturulmasına, tarihsel eşitsizliklerin bağlamsallaştırılmasına ve yetişkin eğitiminde toplumsal cinsiyete duyarlı bir yaklaşımın savunulmasına odaklanılacaktır. Belgenin bu özel bölümü eşitsizliğin tarihsel kökenlerini anlamının ve yetişkin eğitiminin göçmen ve mülteci kadınların ihtiyaçlarına uyarlanmasının önemine odaklanıyor.

Özetlemek gerekirse, "Just Her!" cinsiyet, göç ve eğitimin karmaşık bileşkesini ele alan kapsamlı bir girişimdir. Hikâye anlatımının kullanılması, kültürlerarası anlayışın teşvik edilmesi ve eğitimcilerin becerilerinin geliştirilmesi yoluyla proje, göçmen ve mülteci kadınlar için daha kapsayıcı ve eşitlikçi bir öğrenme ortamı oluşturmayı ve böylece kapasitelerini geliştirmeyi ve Avrupa toplumuna entegrasyonunu teşvik etmeyi amaçlıyor.

2

Konsepti Anlamak

2.1 Bilinmeyen ve Görünmeyen Kadınları Tanımlamak

Bilinmeyen ve görünmez kadınlar' kavramı, ana akım söylemde sesleri sıklıkla görmezden gelinen veya marjinalleştirilen ötekileştirilmiş kadınların deneyimlerini özetlemektedir. Bu kadınlar, kendilerini görünmez ve duyulmaz kılan sistematik zorluklarla karşı karşıyadır.

'Görünmez kadınlar' terimi feminist söylemden ve eleştirel toplumsal cinsiyet araştırmalarından ortaya çıktı. Cinsiyet eşitliği için daha geniş bir mücadeleyi yansıtıyor. Kavram onlarca yıldır tartışılıyor olsa da son yıllarda kadınların farklı bağlamlarda karşılaştığı eşitsizlikleri vurgulayan araştırmalar, aktivizm ve literatür nedeniyle ön plana çıktı.

2.2 Kesişimsellik: cinsiyet, göç ve mülteciler

Kesişimsellik, sosyal kimliklerin karmaşıklığını ve bunların nasıl kesiştiğini ve bireylerin ayrımcılık ve ayrıcalık deneyimlerini nasıl şekillendirdiğini vurgulayan bir kavramdır. İnsanların aynı anda cinsiyet, etnik köken (ırk), sınıf ve milliyet gibi farklı sosyal kategorileri bünyesinde barındırdığını ve bu kesişen kimliklerin hayatlarının gerçekliğini derinden etkilediğini kabul eder.

"Kesişimsellik" terimi, hukuk uzmanı Kimberlé Crenshaw tarafından 1989 yılında icat edildi. Crenshaw, birbirine kenetlenen güç sistemlerinin toplumda en çok dışlanmış olanları orantısız bir şekilde etkilediğini vurguladı. Kesişimsellik Amerika Birleşik Devletleri'nde (ABD) ortaya çıktı ve son yıllarda akademide ön plana çıktı ve şu anda ana akım haline geldi. ABD'deki siyah kadın hareketi, kesişimselliği yaygınlaştırmada ve kendilerini çeşitli baskı biçimlerinin kesişme noktasında bulanların seslerini yükseltmede çok önemli bir rol oynadı. Bu hareketler, orta sınıf beyaz feminizmine ilişkin hâkim görüşe meydan okudu ve farklı ırklardan kadınların, yoksulların ve diğer dışlanmış kadınların belirli deneyimlerini vurguladı.

Kesişme, göçmen ve mülteci kadınlar bağlamında özellikle önemlidir. Bu kadınlar cinsiyetleri, göç durumları ve çoğu zaman mülteci statüleri nedeniyle birbiriyle kesişen ayrımcılık biçimleriyle karşı karşıya kalıyor. Savunmasızlıklarını artıran ve kaynaklara ve fırsatlara erişimlerini kısıtlayan karmaşık marjinalleştirme ağlarında faaliyet gösteriyorlar.

Olayları bir perspektife oturtmak gerekirse, İtalya'daki COVID-19 salgını sırasında göçmen ve mülteci kadınların karşılaştığı zorluklara ışık tutan bir örneği burada bulabilirsiniz. "Pandemi bizi durdurup kim olduğumuz ve ne istediğimiz hakkında düşündürdü: Göçmen ve mülteci kadınların COVID-19 sırasında cinsiyete dayalı şiddet deneyimlerini anlamak için kesişimselliği kullanmak" başlıklı çalışma, bu acil konuyu ele alıyor.

Bu çalışmada toplam 31 katılımcıyla 51 kilit bilgi kaynağı görüşmesi ve sekiz odak grup görüşmesi gerçekleştirilmiştir. Başlıca bilgi kaynakları arasında toplumsal cinsiyete dayalı şiddet örgütleri, devlet kurumları, sağlık, psikoloji, sosyal hizmet ve insan ticaretiyle mücadele idaresi gibi çeşitli sektörlerden hizmet sağlayıcılar yer alıyordu. Odak grup katılımcıları Bangladeş, Kamerun, Kolombiya, El Salvador, Gambia, Gana, Honduras, Libya, Nijerya, Pakistan, Peru, Senegal ve Suriye gibi ülkelerden 18-65 yaş arası göçmen ve mülteci kadınlardı.

COVID-19 sırasında yaşanan cinsiyetçilik, ırkçılık ve yabancı düşmanlığı olaylarının bu kadınlar için hayatı daha da zorlaştırdığı tespit edildi. Onlara yönelik şiddet hem kamusal alanda hem de evde arttı. Bu kadınların çoğu zaten para sorunlarıyla boğuşuyordu ve COVID-19 durumu daha da kötüleştirdi.

İhtiyaç duydukları bazı hizmetler mevcut değildi ve dil ve kültürel engeller nedeniyle yardım almaları da zordu. Ancak tüm bu zorluklara rağmen kadınlar buldukları toplumlarda güç buldular (Dikomitis, L. ve Greenfields, M. 2022).

Bu çalışmanın sonuçları meselenin özünü kavramaya katkı sundu. Kesişimsellik, göçmen ve mülteci kadınların karşılaştığı belirli zorlukları daha iyi anlayabileceğimiz önemli bir araçtır. Çoklu kimliklerini ve bağlamlarını dikkate alarak bu kadınları desteklemek ve güçlendirmek için daha etkili stratejiler geliştirebiliriz.

Just Her! göçmen ve mülteci kadınlar için daha kapsayıcı ve eşitlikçi bir eğitim ortamı oluşturmak amacıyla kesişen bu eşitsizliklere değinmenin önemini farkındadır. Proje, yaklaşımımızın merkezine kesişimselliği yerleştirerek engelleri ortadan kaldırmayı ve bu kadınların ev sahibi topluluklara tam olarak katılmalarını sağlamayı amaçlıyor. Kesişimsel feminizme olan bu bağlılık, toplumsal cinsiyet eşitliği ve insan hakları mücadelelerinin birbiriyle bağlantılı olduğunu vurguluyor. Bu nedenle bu giriş, eğitimcilere, politika yapıcılara ve diğer paydaşlara, geçmişi veya statüsü ne olursa olsun her bireyin kapasitesini geliştirebileceği daha eşitlikçi ve kapsayıcı bir toplum için birlikte çalışmaya yönelik bir eylem çağırısı işlevi görmektedir.





3

Avrupa Gerçekleri

Bir sonraki bölümde, özellikle altı Avrupa ülkesi (Hollanda, Bulgaristan, İrlanda, Polonya, İspanya ve Türkiye) bağlamında göçmen ve mülteci kadınların karşılaştığı belirli zorluklara daha yakından bakacağız. Bu ülkeler, her biri kendine özgü sosyal, ekonomik ve politik duruma sahip, farklı Avrupa gerçeklerini temsil ediyor. Karşılaştırmalı bir analiz yoluyla, bu bağlamlarda göçmen ve mülteci kadınların savunmasızlığına yol açan kesişen faktörleri araştıracağız. Yasal çerçeve ve politikaların incelenmesinden sosyo-kültürel dinamiklerin anlaşılmasına kadar bu kadınların karşılaştığı çok katmanlı zorlukları ortaya çıkarmayı amaçlıyoruz. Bu belge, deneyimlerini daha geniş Avrupa bağlamına yerleştirerek onların entegrasyonunu ve kapasitelerini geliştirmeyi engelleyen sistemik engeller ve eşitsizlikler hakkında bilgi sağlamayı amaçlamaktadır. Sonuç olarak, bu bölüm göçmen ve mülteci kadınların Avrupa'daki deneyimlerinin karmaşıklığına dair kapsamlı bir anlayış sağlamayı ve böylece Just Her! Projesi bilinçli ve hedefe yönelik müdahalelerin temelini oluşturmayı amaçlamaktadır.

3.1 İspanya

Demografik İstatistikler

2022'nin ilk yarısında İspanya'da yerleşik nüfus 47.615.034 kişiydi. İspanya Ulusal İstatistik Enstitüsü'ne (İspanyolca: Instituto Nacional de Estadísticas veya kısaca INE'ye göre (INE, tarih belirtilmedi) bu belirgin artış, 258.547 kişinin göçünden kaynaklanıyor.)

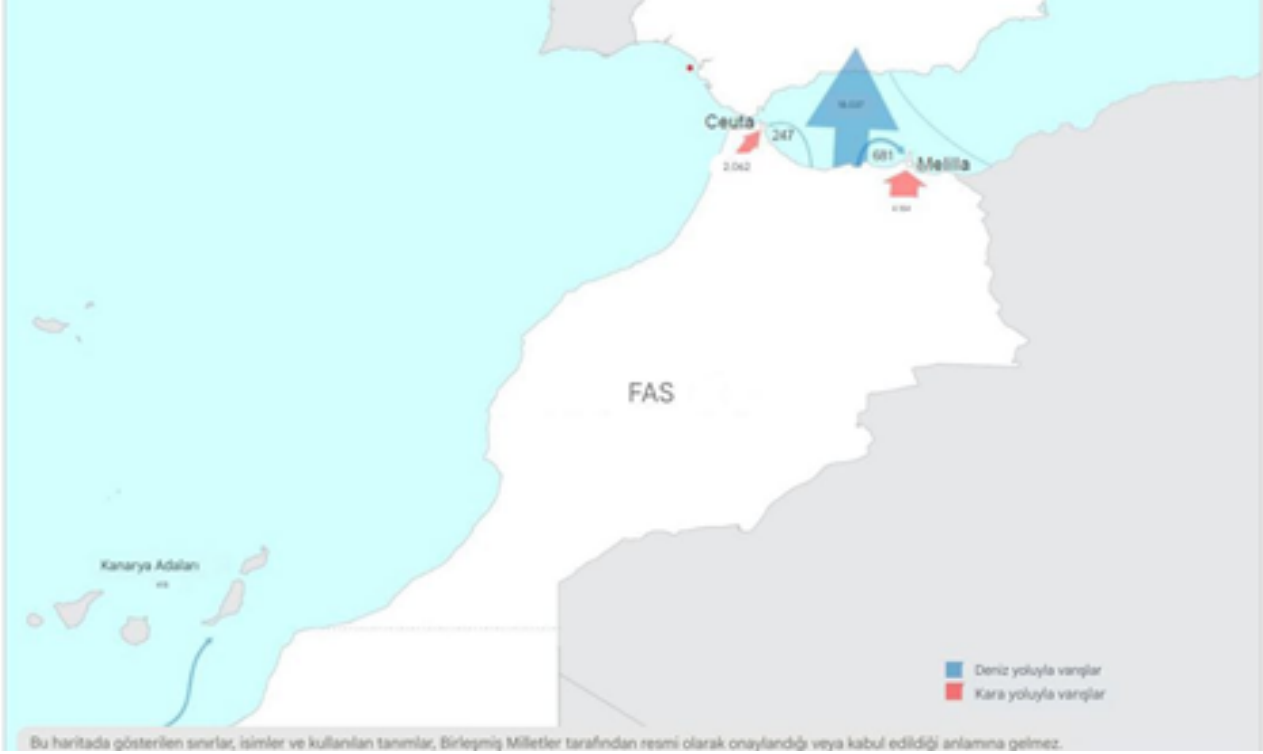
Eurostat'ın (Avrupa İstatistik Ofisi) göç ve göçmen nüfusa ilişkin istatistiklerine göre, 1 Ocak 2022 itibarıyla nüfusun %7,7'sini temsil eden yaklaşık 3.664.000 üçüncü ülke vatandaşı (TCN) vardı; ayrıca, o dönemde İspanya'da yaşayan 1.741.100 AB vatandaşı (%3,7) vardı. Ayrıca INE'ye (İspanya Ulusal İstatistik Enstitüsü), göre TCN'ler arasındaki en büyük grupların Fas, Kolombiya ve Çin'den gelen göçmenler olduğunu ve Venezüella'dan gelen göçmenlerin sayısının da arttığını belirtiyor.



Grafikteki istatistikler Eurostat'ın 1 Ocak 2022 tarihli vatandaşlık verilerine dayanmaktadır (Mart 2024'te veriler güncellendi).

Şekil 1. Vatandaşlık gruplarına göre AB vatandaşı olmayan nüfus oranı, 1 Ocak 2022,

Ancak, İspanya'nın Cezayir, Gine, Fildişi Sahili, Gambia, Suriye, Kamerun ve Mali gibi çeşitli ülkelerden de göçmen aldığı belirtilmektedir. Bu veriler, en büyük veri hazırlayıcı ve insani yardım kuruluşlarından biri olan Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği (UNHCR, 2019) tarafından hazırlanan "İspanya'ya Gelen Mülteciler ve Göçmenler" raporundan alınmıştır. Bu verilere göre 2017 yılında 28.300 mülteci ve göçmen Batı Akdeniz yoluyla İspanya'ya ulaştı.

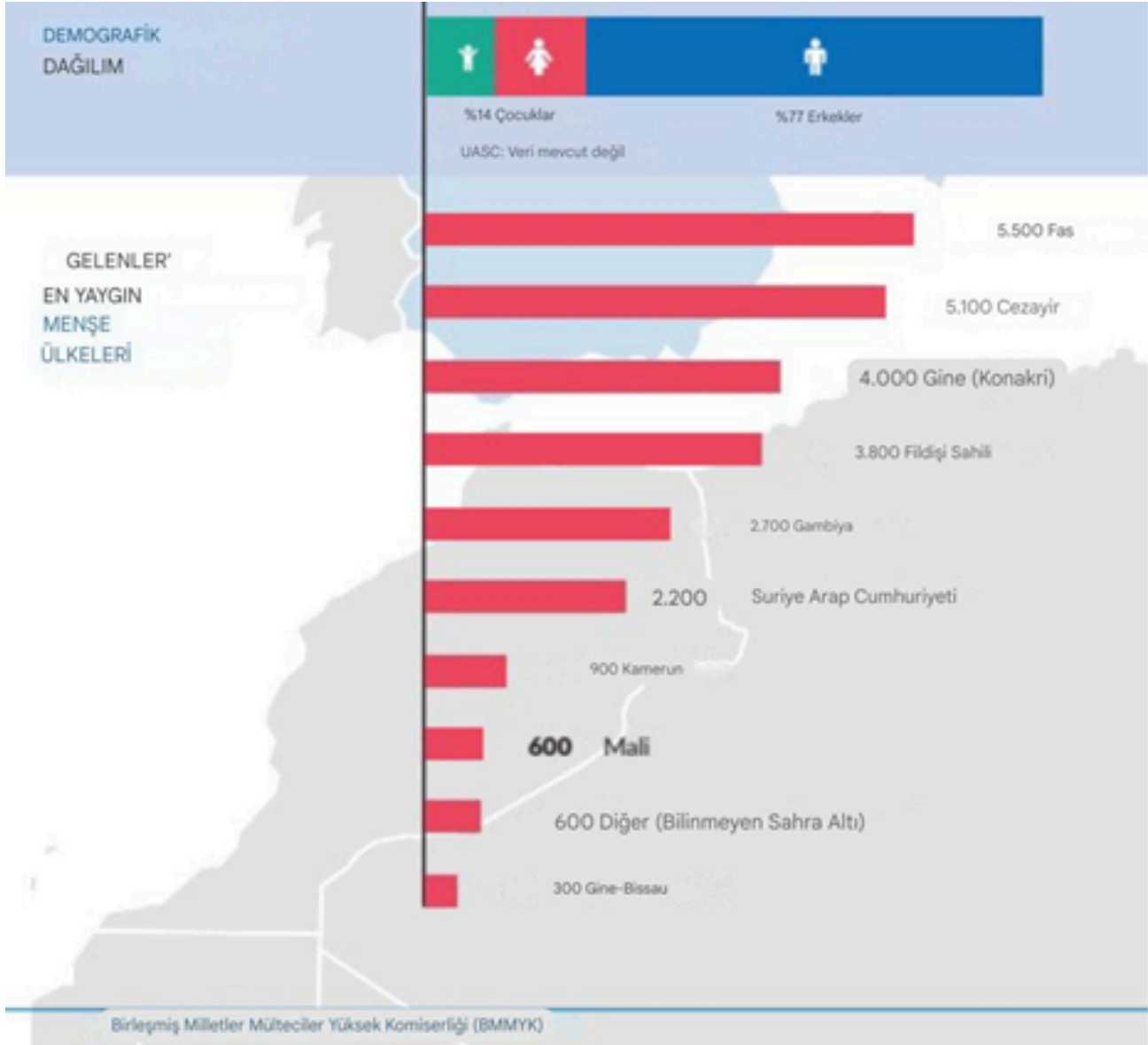


Şekil 2. 2017 yılında Batı Akdeniz güzergâhından gelenler- UNHCR, Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği Bürosu BMMYKB 2019

Hükümete göre, bu rota üzerinden İspanya'ya gelen mültecilerin %86'sı yetişkinler (%9'u kadın; %77'si erkek) ve %14'ü çocuktur. 2017 yılında gelen çocukların en az üçte ikisi refakatsizdi ya da ailelerinden ya da yasal vasilerinden ayrılmışlardı.

2017 sonu itibarıyla İspanya'ya 30.445 kişi sığınma başvurusunda bulundu; Bunların %36'sı Afrika veya Orta Doğu'dan geldi; bunların %19'u veya 5.715'i Orta Doğu kökenli olup (özellikle Suriyeliler ve Filistinliler) ilk kez sığınma başvurusu yaptı.

- Kendi ülkelerini terk etme nedenleri genellikle karmaşıktı. Örneğin, en sık belirtilen ekonomik olmayan nedenler savaş/çatışma (yanıt verenlerin %18'i) ve aile içi anlaşmazlıklar (%17) idi; bunlar genellikle etnik ayrımcılık, zorla evlendirme veya aile içi şiddet gibi sorunlarla örtüşüyordu. İlginç bir şekilde, kadınların ayrılma nedenleri yalnızca ekonomik olmayan gerekçeler belirtme olasılıkları daha yüksekti. Örneğin Suriyeli mülteciler, cinsel ve toplumsal cinsiyete dayalı şiddeti ülkelerinden ayrılmanın ortak nedenleri olarak belirttiler (%2) [UNHCR, 2019].



Şekil 3. İspanya'ya mülteci ve göçmen gelişleri (Ocak-Aralık 2017) UNHCR, 2017. BMMYK - Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği

İstihdam, işsizlik oranı ve eksik istihdam oranı

İspanya'da göçmen ve mülteci kadınların istihdam durumu muğlaktır. Kadınlara özel olarak kesin doğru istatistiklere sahip olmasak da, daha geniş bir çerçeveye bakmak önemlidir:

İstihdam: Birçok göçmen kadın ev hizmetleri, tarım ve konaklama gibi sektörlerde çalışmaktadır.

İşsizlik: Göçmen kadınlar dil engeli, niteliklerin tanınmaması ve ayrımcılık nedeniyle daha yüksek işsizlik oranlarıyla karşı karşıya kalıyor.

Eksik istihdam: Bazı göçmen kadınlar vasıflarının altında ve düşük maaşla istihdam ediliyor, bu da becerilerinin tam olarak kullanılmadığı veya yarı zamanlı olarak gönülsüzce çalıştıkları anlamına geliyor.

İspanya'da göçmen ve mülteci kadınların istihdam edildiği sanayi veya sektör türleri

İspanya'daki göçmen ve mülteci kadınlar genellikle aşağıdaki sektörlerde istihdam edilmektedir.

Ev işleri: bakıcı, temizlikçi veya dadı olarak

Tarım: mevsimlik tarım işçiliği

Konaklama ve turizm: otellerde, restoranlarda ve turizmle ilgili hizmet sektörü

Destek Hizmetlerine Erişim

İspanya'da göçmen ve mülteci kadınlara yönelik destek hizmetleri şunlardır:

Sığınmacılar için hukuki yardım: Uluslararası kuruluşlar, barolar ve STK'lar sığınma başvuruları konusunda hukuki destek sağlamakta ve haklarını anlamalarına yardımcı olmaktadır.

Barınma ve sosyal hizmetler: Sosyal hizmetler, güvenli barınma ve temel kaynaklar (gıda ve giyim) gibi kaynaklara erişimde yardım sağlanır.

Sağlık ve tıbbi yardım: STK'lar ve halk sağlığı merkezleri, göçmen ve mültecilerin koruyucu bakım ve psikolojik destek de dahil olmak üzere tıbbi bakıma erişimini sağlamak için birlikte çalışırlar.

Eğitim ve istihdam desteği: Merkezi ve bölgesel yönetimler, dil kursları ve mesleki eğitim sunmaya, dil engellerini kaldırmaya, istihdam edilebilirliği ve sosyal entegrasyonu geliştirmeye odaklanan girişimler üzerinde STK'larla birlikte çalışmaktadırlar.

Hukuki Yardım: STK'lar aile birleşimi, işçi hakları ve ikamet durumu konularında hukuki yardım sağlanmasına yardımcı olmaktadır.

- **Cinsiyete dayalı şiddet mağdurları için hukuki yardım:** Toplumsal Cinsiyete Dayalı Şiddete Karşı Hükümet Delegasyonu, Hükümet'in kadınlara yönelik farklı şiddet biçimlerine karşı politikasını hazırlar, önerir ve bu alanda yürütölen tüm çalışmaları teşvik eder, koordine eder ve tavsiyelerde bulunur.

Bu çerçevede, cinsiyete dayalı şiddet mağdurlarının adalet ve koruma arayışına yardımcı olmak amacıyla, cinsiyete dayalı şiddet durumunun bildirilmesi üzerine yabancı kadının kaçak durumu ortaya çıksa bile, özel hukuki yardım sağlanmaktadır (Delegación del Gobierno para la Violencia de Género) , n.d.).

Cinsiyete Özel Engeller

İspanya'daki göçmen ve mülteci kadınlar, hem kadın hem de göçmen oldukları için belirli zorluklarla karşı karşıyadır. Bunlar arasında özellikle küçük çocuklu kadınlar arasında daha yüksek işsizlik oranı ve eğitim ve istihdamdaki eşitsizlikler yer almaktadır.

Entegrasyon/Etnik köken ve din algısı

İspanya'daki göçmen ve mülteci kadınlar yerel topluluğa uyum düzeylerini farklı algılıyorlar. Bazıları memnuniyetle karşıladığını ve aidiyet duygusu hissederken, diğerleri kültürel farklılıklar ve sosyal dışlanma ile mücadele etmektedir.

Sosyolojik Araştırmalar Merkezi'nin (CIS) resmi tahminine göre, İspanyol nüfusunun yaklaşık %2,8'i Katoliklik dışında bir dine mensuptur. Adalet, İçişleri ve Çalışma Bakanlıkları tarafından yürütülen bir hükümet araştırması, İspanya'nın Müslüman göçmen topluluğunun 2010 yılında özellikle hoşgörülü, Batı odaklı ve liberal olduğunu ortaya çıkardı. Görüşleri büyük ölçüde İspanyol vatandaşlarının görüşleriyle örtüşmektedir. Özellikle Müslüman kadınlar İspanya'da kendilerini evlerindeymiş gibi hissediyorlardı. Ancak son araştırmalar görüşlerin değiştiğini gösteriyor. İspanya Eşitlik Bakanlığı tarafından yakın zamanda yapılan bir araştırma, İspanyolların çoğunluğunun, ırksal veya etnik azınlığa mensup insanlar, özellikle de Romanlar ve Afrika kökenli insanlar hakkında olumsuz bir imaja sahip olduğunu gösteriyor. Araştırmaya göre bunu örneklendirmek gerekirse, siyah veya etnik azınlığa mensup katılımcılar, konut ararken ayrımcılığa maruz kaldıklarını belirttiler. Ayrımcı davranışlarda basma kalıp yargılar ve fiziksel görünüm önemli bir rol oynadı (Eşitlik Bakanlığı, 2020).

Yürürlükteki Politikalar veya yasal çerçeveler

İspanya, göçmenlerin ve mültecilerin ihtiyaçlarını ve haklarını dikkate alan politikalara sahiptir. Bunlar arasında işgücü piyasasına katılım, aile birleşimi ve uluslararası korumaya ilişkin hükümler yer almaktadır. Instituto de la Mujer (Eşitlik Bakanlığı) tarafından yayınlanan Göçmen Kadınların Kamu Yönetimine Entegrasyonuna Nasıl Yaklaşılacağına İlişkin Kılavuz, göçmen kadınların uyumunu bir politika önceliği olarak değerlendiriliyor.

Destek Kaynakları

Uluslararası ve Geçici Koruma Kabul Sistemi Yönetimi Genel Müdürlüğü tarafından denetlenen Uluslararası ve Geçici Koruma Karşılama Sistemi, Uluslararası Koruma Programları Genel Müdürlüğü ve Kabul Sistemi Genel Müdürlüğü ile birlikte çalışmaktadır. Bu sistem kapsamında belgesiz göçmenler, sosyal veya demografik faktörlere bakılmaksızın tüm nüfusa yönelik temel sosyal hizmetlerden ve yardımlardan yararlanma hakkına sahiptir. Bu hizmetler, desteğin ilk düzeyini temsil eder ve acil taleplere veya ihtiyaçlara yanıt vermek için hızlı bir şekilde kullanılabilir. Özellikle sosyal acil durumlarda ihtiyaçlar belediyeler ve bölgesel yönetimler tarafından sağlanmaktadır. Temel sosyal hizmetler ve yardımlar arasında temel sosyal bakım, barınma yardımı, kantin hizmetleri, 18 yaşın altındaki çocuklara yönelik olanaklar ve acil sosyal yardım yer almaktadır. Düzensiz durumda olan kişiler için, bir belediyeye kayıt olmak (farklı koşullarla) sağlık ve eğitim gibi temel hizmetlere erişim sağlar [(Sosyal İçerme; (Newtral, 2019))].

Halen Uluslararası ve Geçici Koruma Kabul Sistemi kapsamında hizmet veren yetkili kuruluşlar şunlardır:

<https://www2.cruzroja.es/> <https://www.cear.es/> <https://www.accem.es/> <https://www.cepaim.org/>
<https://www.mpd.org/> <https://diaconia.es/>
<https://acoge.org/>

Diğerler kaynaklar arasında...

Göçmen insanların entegrasyonu genel olarak İspanya'da bir politika önceliğidir, ancak kadınların erkeklere göre daha fazla zorluk yaşadığı açıktır, dolayısıyla İspanya'da göçmen kadınların entegrasyonunun önemini vurgulayan çok çeşitli kaynaklar bulunmaktadır.



3.2 Türkiye

Demografik İstatistikler

Türkiye'deki göçmen ve mülteci kadınların nüfus büyüklüğü ve bileşimi:

Göç İdaresi Müdürlüğü'nün 15 Şubat 2024 verilerine göre Türkiye'de **1.511.935 geçici koruma statüsünde kadın yaşıyor.**

Suriye'de yaşanan insani krizin ve diğer ülkelerdeki sorunların tırmanması sonucunda sınır bölgelerinde hareketlilik yaşandı. Türkiye dünyada en fazla mülteciye ev sahipliği yapan ülkelerden biridir. Türkiye'ye gelen göçmenlerin **yüzde 90'ı Suriyeli**, geri kalanlar ise Afganistan, Ukrayna, Irak, Rusya Federasyonu, İran, Pakistan ve Filistin menşelidir.

Göç İdaresi Müdürlüğü'nün 15 Şubat 2024 tarihli verilerine göre ülkedeki **geçici koruma** statüsündeki Suriyeli yabancıların yaş dağılımı şöyledir:

0-18 yaş arası: 1.538.637

19-59 yaş arası: 1.512.406

60-89 yaş arası: 114.536

90 yaş ve üzeri: 1.842

Kaynaklar

T.C. İçişleri Bakanlığı Göç İdaresi Başkanlığı

<https://en.goc.gov.tr/>

2011 yılında Suriye'de yaşanan iç savaşın ardından, insani krizin büyümesi sonucunda Suriye'den Türkiye'ye zorunlu ve toplu göç başladı ve göçmen sayısı hızla arttı. Başlangıçta geçici bir durum olarak görülen bu süreç, zamanla kalıcı bir geçiş durumuna evrilmiştir. Türkiye'ye sığınan Suriyeliler göçmen, sığınmacı, mülteci, yabancı gibi terimlerle zikrediliyor. Ancak bu terminolojinin doğru hukuki statüsü 'Geçici Koruma sağlanan kişilerdir.

Yasal statünün yüzde 90'ı geçici korumadır: Ülkesini terk etmek zorunda kalanlar, gittikleri ülkeye dönemeyenler, bu kitlesel akın döneminde toplu ya da bireysel olarak Türkiye sınırlarına gelenler ya da sınırları geçenler, acil ve geçici koruma bulmak için Türkiye'ye sığındılar ve misafir edilmektedirler.

İstihdam, işsizlik oranı ve eksik istihdam oranı

Yabancı uyruklu kişilerin istihdam edilmesinin, sağlık hizmetlerine erişimlerinin ve eğitim, sağlık sistemi, sosyal hizmet ve işgücü piyasasından yararlanmalarının sosyal uyum sürecini kolaylaştırdığı bilinmektedir. 6735 sayılı Uluslararası İş Kanunu'na göre Türkiye'deki yabancı uyruklu kişiler, yasadışı olmayan mesleklerde çalışma izni alarak iş dünyasına girebilmektedirler. İşgücü piyasasına erişimi olan yabancı uyrukluların kendilerini geçindirmeye yetecek mali kaynaklara erişim vardır. Maddi olanakların yanı sıra yabancı uyruklu işçilerin kendi toplumlarının dışında bir yaşam kurma fırsatı da uyum sürecini hızlandırmaktadır.

Bazı işverenler sığınmacı, mülteci veya geçici koruma statüsündeki kişileri kayıtsız ve çalışma izni olmadan çalıştırmayı tercih ediyor. Kayıt dışı Yabancı Uyruklu işçi çalıştırmayı seçen işverenler, sosyal güvenlik ve vergi ödemeleri gibi temel yükümlülükleri üstlenmiyor.

Türkiye'de geçici koruma sağlanan kadınların yalnızca %7'si işgücü piyasasına katılıyor ve bunların çoğu kayıt dışı olarak düşük vasıflı ve düşük ücretli işlerde çalışmaktadır.

Göçmen ve mülteci kadınların istihdam edildiği sanayi veya sektör türleri:

Türkiye'deki göçmen kadınların çoğu ev hizmetlerinde, tarımda ve el sanatları üretiminde çalışmakta, çocuk ve yaşlı bakımı yapmakta ya da çeşitli hizmet sektörlerinde veya tekstil sektöründe çalışmaktadır. Ayrıca göçmen kadınlar, tekstil sektörü başta olmak üzere imalat sektöründe ve göçmen kadınların işlettiği kooperatiflerde istihdam edilmektedir. Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Bakanlığı verilerine göre çalışma izni verilen yabancıların yüzde 41,5'i kadın, yüzde 58,5'i ise erkeklerden oluşmaktadır.

Destek Hizmetlerine Erişim

Türkiye'de Geçici Koruma Yönetmeliği'nin 26. maddesine göre göçmenler temel hak ve ihtiyaçların çoğuna erişebiliyorlar:

- Sağlık hizmetleri,
- Eğitim ve öğrenme fırsatları
- İşgücü piyasasına erişim
- Sosyal destek ve hizmetler
- Tercümanlık, Psikososyal desteği
- Sosyo-ekonomik destek
- Dil kurslarının sağlanması
- Kariyer ve istihdam danışmanlığı hizmetlerinin sağlanması
- İşgücü piyasası için temel becerilerin sağlanması

- Kadınlara yönelik ev üretimi (gıda, el sanatları vb.)
- Yeni kurulan işletmelere yönelik destek
- Kadın kooperatifleri ve sosyal girişimlere destek
- Okul ulaşım hizmetleri
- İstihdam edilebilirlik eğitimi
- Özel Eğitim desteği
- Çocuklara yönelik koruyucu sağlık hizmetleri kapsamında gerekli aşı ve benzeri hizmetler sunulmaktadır.
- Birinci basamak ve acil sağlık hizmetleri ile Sağlık Bakanlığı'na bağlı kuruluşlar tarafından sağlanan tedavi ve ilaçlara herhangi bir ücret ödemededen erişebilirler.

Cinsiyete Özgü Engeller

Sosyo-kültürel yapıları nedeniyle eğitim, sağlık, istihdam ve diğer alanlarda cinsiyet eşitsizlikleri ortaya çıkmaktadır. Örneğin, geçmişteki kültürel ve geleneksel uygulamalar nedeniyle pek çok aile, çocuk evliliğini, kızlarının geleceğini güvence altına almanın tek yolu olarak görmektedir. Çocuk yaşta evlilik ve erken evlilik, 18 yaşın altındaki göçmenlerin korunmasız kalmasının nedenlerinden bazılarıdır. Göçmen kadınlar, sınırlı istihdam fırsatları ve dil becerileri eksikliği nedeniyle savunmasız kabul edilmektedir.

Kaynaklar

T.C. İçişleri Bakanlığı Göç İdaresi Başkanlığı

<https://en.goc.gov.tr/>

Entegrasyon Algısı

Göçmen ve mülteci kadınların çoğu ülkenin dilini (Türkçe) konuşmadıklarından entegrasyon uyum düzeyi yavaş ve çok düşüktür. Diğer bir neden ise kendi kültürlerinde yaşamaya devam etme istekleridir, bu da yerel topluluğa entegrasyonu zorlaştırmaktadır. Göçmen ve mülteci kadınlar, günlük hayata uyum sağlamak için Türkçe öğrenmeye çalıştıklarını ve çocuklarını da bu konuda teşvik ettiklerini ancak eğitim düzeylerinin düşük olması nedeniyle dili öğrenmekte zorlandıklarını söylüyorlar.

Etnik köken ve Din

Türkiye'de uzun süredir farklı etnik kökenden insanlar bir arada yaşamaktadır. Bu nedenle göçmen ve mülteci kadınlar inanç ve dini yaşamlarını Türkiye'de rahat sürdürebilmektedir. Mülteci ve koruma altındaki göçmenlerin çoğu ülkemizdeki insanlarla aynı dine mensup, aynı zamanda da benzer bir kültüre sahip ve sıkıntı yaşamamaktadır.

Yürürlükteki Politikalar veya yasal çerçeveler

Göçmen ve mülteci kadınlar eğitim ve öğrenme fırsatlarına, iş fırsatlarına, tıbbi yardım ve psikolojik desteğe erişme hakkına sahiptir. Türk kanunları gereği İl Göç İdaresi Müdürlüğü'ne kayıt yaptırılmaları gerekmektedir.

Göçmen ve mülteci kadınlara aşağıdaki hizmetler sunulmaktadır:

- Eğitim faaliyetleri ve danışmanlık, sağlık ve üreme konusunda danışmanlık,
- Hukuki danışmanlık ve destek,
- Psikolojik ve psikiyatrik danışmanlık ve destek,
- Psiko-sosyal danışmanlık ve destek,
- Özel ihtiyacı olan kişilere hak ve hizmetlere erişimi konusunda danışmanlık.
- Tıbbi ve hukuki işlemler için tercüman desteği,
- Dilekçe yazma desteği
- Sosyal faaliyetler

İnsan Kaynaklarını Geliştirme Vakfı (İKGV), mültecileri desteklemek için hak temelli kabul, kayıt sistemini oluşturmak ve gerekli desteği sağlamak için hizmet vermektedir. Yedi ildeki sosyal hizmet uzmanları, mültecilerin haklarını kullanabilmelerini sağlamak için yerel makamlarla yakın işbirliği içinde çalışmaktadır.

Kaynak:

Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği raporları

3.3 Polonya

Demografik İstatistikler

Rusya'nın Ukrayna'yı işgali, Polonya'daki göç durumu açısından bir dönüm noktası oldu ve ülkedeki durumun değişmesine önemli ölçüde katkıda bulundu. Polonya'da resmi ve gayri resmi olarak yaşayan yabancı uyrukluların toplam sayısının 3,5 ile 4 milyon civarında olduğu tahmin ediliyor; bunların önemli bir kısmı gri bölgede çalışıyor (811,9 bin) ve Polonya'da resmi olarak yaşayan göçmenlerin kayıtlı rakamını aşıyor. Eylül 2023'te 803.750 (Ekonomik Tahminler ve Analiz Enstitüsü, 2023). Göçmenlerin çoğunluğu (%61,5) erkektir. Ancak şunu da eklemek gerekir ki **Polonya'da yaşayan Ukrayna vatandaşlarının yaklaşık %68'i kadındır**. Polonya'da yaşayan tüm göçmenler arasında Ukraynalı göçmenlerin payı %60-75 civarında olup, oldukça yüksektir. Ancak bunlar resmi olmayan rakamlardır (Varşova İşletme Enstitüsü, 2023).

Polonya Sosyal Sigortalar Kurumu verilerine göre 2023 yılı sonunda emeklilik ve maluliyet sigortasına kayıtlı yabancı uyrukluların sayısı 1.127.744 oldu. Sigortalı yabancı uyrukluların en büyük grubunu Ukraynalılar oluşturuyor 759.400 - %67,3), yani ezici çoğunluğu onlar oluşturuyor. Belarussular ikinci sırada 129.400 - %11,4) yer alıyor. Bu iki ülke diğer ülkelerden açık ara önde olup, çok fazla sayıda göçmen nüfusa sahiptir.

Bu iki ülkenin ardından Gürcistan (26.200 - %2,3), Hindistan (20.500 - %1,8), Moldova (14.900 - %1,3), Rusya (12.400 - %1,1), Vietnam (9.800), Türkiye (9.800), Filipinler (9.700), Özbekistan (6.900) ve Nepal kökenli (6.600) göçmen bulunmaktadır. AB'nin en büyük temsilcileri Romenler (6.000) ve İtalyanlardır (5.400). Güney Amerikalı Kolombiyalılar (5.200) kişi ile başı çekiyor.

Göçmenlik Dairesi verilerine göre, Polonya'daki göçmenlerin en büyük yaş grubu 20 ile 39 yaş arasında (%53,3) ve bunu 40 - 59 yaş arasındakiler (%31,1) yani çalışma çağındaki kişiler izliyor. Kural olarak, Polonya'da yasal olarak yaşayan göçmenlerin büyük çoğunluğunun geçici oturma izni vardır (2023'te 603.649 kişi, kalıcı oturma iznine sahip olan kişi sayısı ise 111.878'dir). Çoğunlukla, coğrafi ve kültürel olarak Polonya'ya yakın ülkelerden gelen insanlar (Beyaz Rusya, Ukrayna) ve çok daha az sıklıkla, örneğin Asya'dan gelen göçmenler (Hindistan, Bangladeş) kalıcı olarak Polonya'da ikamet etmektedir.

İstihdam, işsizlik oranı ve eksik istihdam oranı

Polonya'da işsizlik oranı son yıllarda düşüktür: Aile ve Sosyal Politika Bakanlığı'na göre işsizler nüfusun %5'inden azını oluşturuyor. Temmuz 2022'de yeni kayıtlı işsizlerin %7,1'i yabancı uyrukluydu; bu oran, 2021 yılına göre (yabancı uyrukluların işsizlerin yalnızca %0,4'ünü oluşturduğu yıl) önemli ölçüde daha yüksekti.

Yabancı uyruklu işsiz sayısındaki artışın nedeni, Rus işgali sonrasında Ukrayna'dan gelen büyük mülteci akınıydı. Bununla birlikte, Polonya'ya yeni gelen Ukraynalıların büyük çoğunluğu herhangi bir sorun yaşamadan iş buluyor; hatta onların istihdamı Polonya işgücü piyasasındaki boşlukları bile dolduruyor.

OECD'ye göre Polonya'da göçmenler arasındaki işsizlik oranı 2023 yılı sonunda %5,7 oldu. Çalışma çağındaki yabancı uyrukluların yaklaşık 1/3'ünün Sosyal Sigortalar Kurumu'na kayıtlı olduğu tahmin ediliyor. Daha önce de belirtildiği gibi, buna, gri bölgede istihdam edilen tahmini kişi sayısı (811,9 bin) ekleniyor ve Eylül 2023'te 803.750 olan Polonya'da resmi olarak yaşayan kayıtlı göçmen rakamını aşıyor (Ekonomik Tahminler ve Analiz Enstitüsü, 2023)). Genel olarak bu, Polonya'da yaşayan yabancıların yaklaşık %66'sının ülkede resmi ve gayri resmi olarak çalıştığı anlamına geliyor. Merkezi İstatistik Ofisi'nin verilerine göre yabancı uyrukluların toplam işgücü içindeki oranı yüzde 6,5 oldu. İstatistiklere yasa dışı çalışan kişiler dâhil değildir.

Göçmen ve mülteci kadınların istihdam edildiği sanayi veya sektör türleri:

Polonya'daki sigortalı yabancı uyruklu kadınlar en çok aşağıdaki sektörlerde çalışmaktadır:

Yabancı uyrukluların %20,6'sı "idari ve destek hizmetleri faaliyetlerinde" kayıtlıdır, ancak bu sektör aynı zamanda çeşitli müşteriler için çalışan geçici istihdam bürolarıyla sözleşmeleri de içerdiğinden sektör bağlantıları net değildir - ve bu durum muhtemelen kayıtlı yabancı uyrukluların çoğunluğu için de geçerlidir. Yeşil alanların temizliği ve bakımı ile ilgili hizmetlerin de bu kapsama dâhil olduğunu belirtmekte fayda vardır:

- Endüstriyel işleme - %16,1
- Taşımacılık - %14,3
- İnşaat - %12
- Araç ticareti ve onarımı - %8,4
- Konaklama ve yiyecek-içecek - % 6

Ayrıca, farklı ülkelere gelen yabancı uyruklular arasında çalışılan sektörü olarak önemli farklılıkların olduğu da vurgulanmalıdır; Hint vatandaşlarının en büyük yüzdesi bilişim sektöründe çalışıyor; Ukrayna, Gürcistan ve Moldova'da gelenler endüstriyel işleme, Belaruslu'lar ise nakliye ve depolama alanlarında çalışmaktadırlar.

Destek Hizmetlerine Erişim

Mülteci krizi ışığında mültecileri desteklemek için çeşitli çözümler getirildi. Hükümet, mültecilerin asimilasyonunu kolaylaştıran özel bir yasa çıkardı ve oluşturulan yasal çerçeve, işgücü piyasasına, sağlık hizmetlerine ve eğitime erişime olanağı sağladı. Yetkililer, Ukrayna'dan ayrılan kişilere PESEL (ulusal kimlik numarası) gibi temel idari sistemlere erişim izni verdi ve 18 ay süreyle kalmalarını yasallaştırdı.

İşgücü piyasasının hızla açılması ve Ukrayna Vatandaşlarına Destek Kanunu aracılığıyla mülteci çocukların okullara ve anaokullarına erişimi, Polonya'da yasal çalışmaya erişimi kolaylaştırdı. Aynı zamanda zorla yerleştirmenin olmaması, mültecilerin işgücü piyasasının daha zayıf olduğu bölgelere gönderilmesini engelledi.

İşgücü piyasasının hızla açılması ve Ukrayna Vatandaşlarına Destek Kanunu aracılığıyla mülteci çocukların okullara ve anaokullarına erişimi, Polonya'da yasal çalışmaya erişimi kolaylaştırdı. Ayrıca, zorla işe yerleştirmenin olmaması, mültecilerin işgücü piyasasının daha zayıf olduğu bölgelere gönderilmesini engelledi.

Hükümet ayrıca mültecilere Polonyalılara sunulan genel sosyal yardımlardan (örneğin her çocuk için 500 PLN, aile ödeneği, çocuk bakım ödeneği) ve özel fonlardan (örneğin kişi başı 300 PLN tek seferlik yardım) yararlanmalarına izin vererek mali açıdan da destek verdi. Ukrayna'dan gelen mültecilere ev sahipliği için mali destek).

Durumun gerçekliği, işverenleri kadınların çeşitli pazar sektörlerine, iş alanlara daha fazla katılımını sağlayacak çözümler bulmaya zorladı. Bu araçlardan biri de işbölümünün iki hatta üç vardiya bölünmesiydi.

Mültecilerin yanı sıra Ukraynalılar, Belaroslular ve Gürcüler, yabancı uyruklu kişileri işe alma konusunda basitleştirilmiş süreçler kapsamında vatandaşlarının Polonya işgücü piyasasına daha kolay erişebildiği altı ülkeden üçüdür. Buna rağmen Polonya'da çalışmak isteyen birçok kişi idari süreçlerde zorluk yaşıyor. Çoğu zaman çalışmak isteyen kişilerin vize almada sorun yaşadığı durumlar olmaktadır ve bu durum genellikle 9 ay sürmektedir.

Ne yazık ki Polonya hâlâ net bir göç politikası geliştirmiş değildir, eğitim programları geliştirmiyor ve göçmenler arasında girişimciliği teşvik etmiyor. Pek çok yabancı, özellikle dil engeli nedeniyle Polonya'daki çalışmalarının niteliklerinin altında olduğunu veya mevcut eğitim düzeyleriyle uyumsuz olduğunu düşünüyor. Polonya toplumunda eğitim, dil öğrenme veya yaşam alanlarında yeterli entegrasyon programları bulunmamaktadır.

Cinsiyete Özgü Engeller

Çalışma izni alanlar arasında erkeklerin ve gençlerin (34 yaşına kadar) toplam yabancı uyruklu nüfusa göre çok daha fazla temsil edildiğini belirtmekte fayda var.

Öte yandan, Ukraynalı erkeklerin göçü ve rekor sayıda kadın mültecinin (çoğunlukla savaş öncesi göçmenlerin %55'ini ve mültecilerin %78'ini oluşturan çocuklu anneler ve aile üyeleri) akını, mülteci sayısında artışa neden oldu. Erkek istihdamının ağırlıklı olduğu bazı sektörlerde kadın istihdamında da artış görülüyor. Örneğin, otomasyon şirketlerin kadınlara iş imkanı oluşturmasını kolaylaştırdığından, otomotiv endüstrisindeki işgücünün %36,5'inden fazlasını kadınlar oluşturmaktadır.

Ukrayna'dan gelen mülteci kadınlar, eğer Polonya'da bir aileleri yoksa veya Polonya'da çocuksuz kalıyorlarsa, nispeten sıklıkla istikrarlı bir istihdama sahip oluyorlar. Polonya'da çocuk büyütme, özellikle birden fazla çocuğu olan kadınlar için daha büyük bir işsizlik riskiyle ilişkilidir. Savaş öncesi dönemden gelen göçmenler söz konusu olduğunda ailenin mesleki faaliyet üzerindeki etkisi açıkça daha düşüktür.

Entegrasyon Algısı

Yerel topluluğa uyum derecesi menşe ülkeye ve aynı zamanda etnik köken ve din gibi faktörlere bağlıdır.

Ukrayna ve Belarus'tan gelen göçmenler ile Asya, Afrika ve diğer kıtalardan gelen göçmenler farklı uyum stratejileriyle karakterize ediliyor. Ukraynalılar ve Belaroslular söz konusu olduğunda, bu genellikle asimile edici niteliktedir ve öncelikle kültürel yakınlığa dayanmaktadır; bu, Polonya toplumunda nispeten hızlı ve büyük sorunlar olmadan özgürce faaliyet göstermek için yeterli dil becerilerinin edinilmesini mümkün kılar.

Bu etkileşimlerin en önemli etkilerinden biri Polonya vatandaşları (çoğunlukla erkekler) ve Ukraynalılar (çoğunlukla kadınlar) arasındaki yüksek orandaki karma evlilikler mevcuttur. Diğer bir etki ise Polonyalılarla işyeri dışında oldukça yoğun temasların olmasıdır. Diğer ülkelerin temsilcilerine gelince, diğer şeylerin yanı sıra önemli kültürel farklılıklar ve dil engelinden kaynaklanan iletişim zorlukları nedeniyle genellikle kültürel farklılıklarını korumaya yönelik stratejiler seçiyorlar. Polonya toplumuyla etkileşimleri genellikle çalışma ortamıyla sınırlıdır ve nadiren özel alanı kapsar.

Dil Engelleri

Lehçe bilmeyen veya eğitimden yararlanacak kadar iyi konuşamayan zorunlu okul çağındaki yabancı uyruklu kişiler, ek Lehçe dersleri şeklinde ek ücretsiz dil eğitimi alma hakkına sahiptir. Ek Lehçe dersleri belediye veya bölge idaresi tarafından organize edilmektedir. Yabancı uyruklu kişilerin ek Lehçe derslerinden yararlanmaları zamanla sınırlı değildir.

Yabancı uyruklu öğrenciler ayrıca kendi ülkelerinin dilini konuşan ve okul müdürü tarafından en fazla 12 ay süreyle öğretmen yardımcısı olarak çalıştırılan bir kişiden yardım alma hakkına sahiptir.

Yetişkin yabancı uyruklulara yönelik ise sistematik bir çözüm bulunmamaktadır. Lehçe öğrenmeye yönelik öğretim materyalleri çok sayıda web sitesinde çevrimiçi olarak mevcuttur ve yetişkinler için ücretsiz Lehçe dil kursları STK'lar ve diğer kuruluşlar tarafından sunulmaktadır.

Etnik köken ve Din

Polonya'da göçmenlere ve mültecilere yönelik olumlu tutumlar azalıyor ve bu durum onların kaldıkları süre boyunca yaşadıkları deneyimleri doğrudan etkileyebilir. Bunda etnik köken ve din büyük rol oynasa da bu durumun tek nedeni bunlar değil. Polonyalıların göçmenler hakkındaki görüşlerinin doğrudan siyasi tercihlerinin bir sonucu olduğu, aynı zamanda televizyonda gördüklerinin ve bilgileri nereden aldıklarının da bu sonucu etkilediği ortaya çıktı. Son yıllarda bu durum, Polonya'nın sağcı hükümetinin etkisiyle ve hükümetin göç politikasına karşı isteksizliği nedeniyle daha da kötüleşti.

Destek Kaynakları

Ukrayna'daki Mülteci krizi karşısında Polonya toplumu bir bütün olarak büyük destek gösterdi. Vatandaşlar bağış toplamaya veya mültecilere kalacak yer sağlamaya kendileri karar verdi. Ukrayna'daki savaşın ilk üç ayında Polonyalıların %70'i mültecilere yardım çalışmalarına katılacağını açıkladı. Polonya Ekonomi Enstitüsü, yalnızca bu dönemde bu amaç için yapılan özel harcamaların değerinin 10 milyar PLN kadar olabileceğini, yani 2021 yılının tamamında tüm hayır amaçlı özel harcamaların iki katından fazla olabileceği tahmin ediyor. Yerel yönetimler diğer desteklerin yanı sıra, ücretsiz toplu taşıma ve psikolojik yardım da sunarak, Ukrayna'dan gelen mültecilere genellikle koordineli destek sağlanmaktadır.

Şu anda göçmenler ve mülteciler, devlet tarafından finanse edilen programlar, STK'lar, toplum merkezleri ve göçmen destek ağları dâhil olmak üzere çeşitli destek kaynaklarından faydalanmaktadır.

3.4 İrlanda

Demografik İstatistikler

İrlanda Cumhuriyeti'ndeki göçmen ve mülteci kadınların nüfusu, çeşitli ülkelerden gelen göç nedeniyle son birkaç on yılda istikrarlı bir şekilde arttı. İrlanda Merkezi İstatistik Ofisi'ne (CSO) göre, **Nisan 2021 tarihi itibarıyla** İrlanda'da yaklaşık 665.500 **İrlanda vatandaşı olmayan** kişi yaşıyordu; bu, **toplam nüfusun yaklaşık %13,3'üne** tekabül ediyor. Ancak bu rakam hem erkekleri hem de kadınları kapsıyor ve cinsiyete göre spesifik bir dağılım mevcut değildir.

İrlanda'daki göçmen ve mülteci kadınlar, AB ülkeleri ve AB dışı ülkeler de dâhil olmak üzere çeşitli ülkelerden geliyorlar; **çalışmak, aileleriyle yeniden bir araya gelmek, eğitim görmek veya sığınma talebinde bulunmak gibi çeşitli nedenlerle** göç etmiş olabilirler. İrlanda'daki göçmen ve mülteci kadınların bileşimi küresel göç kalıplarını yansıtıyor; bunlardan sadece birkaçını saymak gerekirse Polonya, Birleşik Krallık, Litvanya, Romanya, Nijerya, Brezilya ve Çin gibi ülkelerden gelen önemli oranda nüfus var.

İrlanda'nın sığınma başvurularını işleme koymaya ve mültecilere koruma sağlamaya yönelik bir sistemi vardır. İrlanda'daki sığınmacı ve mültecilerin önemli bir kısmını kadınlar ve kız çocukları oluşturuyor. Cinsiyete dayalı şiddet, ayrımcılık ve sağlık ve eğitime erişim konusunda belirli zorluklarla karşılaşabilirler.

İstihdam, işsizlik oranı ve eksik istihdam oranı

Tablo 3.1 Genellikle 15 yaş ve üzeri bir yıllık ikamet eden göçmenler, uyuğu göre ekonomik durum, 2016

	Göçmen Sayısı	İşte	İşsiz (ilk düzenli iş arama dahil)	Öğrenciler	Eve/aileye bakmak	Diğerleri (emekli dahil)
İrlandalı	24.768	15.227	3.799	2.584	1.198	1.960
İrlandalı değil olan	47.651	25.866	6.269	10.472	2.780	2.264
İngilizce	4.917	2.814	662	305	356	780
Brezilya	4.499	1.423	593	2.370	86	27
Lehçe	3.427	2.579	436	141	202	69
İspanyol	2.637	1.646	295	572	106	18
Romen	2.534	1.875	363	69	174	53
Fransızca	2.412	1.408	136	774	65	29
Hintli	2.185	1.043	306	539	252	45
İtalyan	2.097	1.479	234	313	47	24
Almanca	1.386	869	41	335	53	88
İrlandalı olmayan diğer	21.557	10.730	3.203	5.054	1.439	1.131
Toplam	72.419	41.093	10.068	13.056	3.978	4.224

Şekil 5. İrlanda Merkezi İstatistik Ofisi (CSO) verilerine göre göçmenlerin yasal durumu (CSO, 2016).

Kadınların doğurduğu çocuk sayısı, doğum yapmış ve hiç doğum yapmamış kadınların işgücüne katılım oranlarının ayrı ayrı analiz edilmesine olanak sağlamaktadır. Hiç çocuk sahibi olmayan kadınların işgücüne katılım oranı 30-34 yaş grubunda yüzde 92,1 ile zirveye ulaşırken, aynı yaş grubunda çocuk sahibi olan kadınlarda bu oran yüzde 75,6 ile çok daha düşük oldu. 35-39 yaş arası daha büyük yaş grubunda ise hiç çocuk sahibi olmayan kadınların katılım oranı yüzde 91,1 iken, doğum yapmış kadınların katılım oranı yüzde 76,5 oldu. Kadınların işgücüne katılım oranlarındaki farklılık 50'li yaşları boyunca devam etmektedir.

Göçmen ve mülteci kadınların istihdam edildiği sanayi veya sektör türleri:

İrlanda'daki göçmen kadınlar sağlık hizmetleri, konaklama, perakende satış, temizlik, çocuk bakımı ve gıda hizmetleri dâhil olmak üzere çeşitli sektörlerde istihdam edilmektedir. Ayrıca eğitim, yönetim ve imalat gibi sektörlerde de çalışarak çeşitlilik içeren bir iş piyasasına katkıda bulunuyorlar. Merkezi İstatistik Ofisi (STÖ) verilerine göre 82.346 yeni göçmen bulunmaktadır; 41.093'ü Nisan 2016'da istihdam ediliyordu. Bunlardan yaklaşık 5.000'i konaklama ve yemek hizmetleri sektöründe çalışıyordu ve bunların 4.070'i İrlandalı değildi. Bir sonraki en büyük sektör, yüzde 77'den fazla İrlandalı olmayan 4.300 çalışanıyla bilgi ve iletişim sektörüdür.

İmalatta yüzde 69,3'ü İrlandalı olmayan 4.110 işçi çalışıyordu. Toptan ve perakende satış sektöründeki çalışanların üçte ikisi de İrlandalı değildi. Sağlık hizmetleri, profesyonel ve bilimsel hizmetler ile finansal hizmetler sektörlerinde İrlandalı ve İrlandalı olmayan vatandaşlar arasındaki durum hemen hemen eşittir. 2 bin 323 yeni göçmenin çalıştığı inşaat sektöründe ise yüzde 66,6 çalışma oranı ile İrlanda vatandaşları daha fazla durumdadır.

Destek Hizmetlerine Erişim

İrlanda'daki göçmen ve mülteci kadınlar, dil kursları, mesleki eğitim ve işe yerleştirme yardımı dâhil olmak üzere bir dizi destek hizmetine erişebilirler. Sağlık hizmetleri kültürel açıdan hassas bakım desteği sunar ve STK'lar göç süreçlerinde hukuki tavsiye ve destek sağlarlar. Ayrıca toplumsal kuruluşlar çok çeşitli ihtiyaçlara yönelik sosyal uyum programları ve pratik destek sunmaktadır.

Cinsiyete Özgü Engeller

İrlanda'daki göçmen ve mülteci topluluklarındaki cinsiyet eşitsizlikleri, kadınların eğitim, istihdam ve sağlık hizmetlerine sınırlı erişiminde kendini ispat etmektedir. Kültürel normlar özerkliklerini ve karar alma süreçlerine katılımlarını sınırlayabilir. Ayrıca dil engelleri ve ayrımcılık bu eşitsizlikleri daha da artırıyor ve kadınları sosyal tecrite ve ekonomik bağımlılığa karşı savunmasız hale getiriyor.

Entegrasyon Algısı

Göçmen ve mülteci kadınların yerel İrlanda toplumuna entegrasyonlarını nasıl algıladıkları, kişisel deneyimler, sosyo-ekonomik statü, kültürel geçmiş ve alınan destek düzeyi gibi çok sayıda faktöre bağlı olabilir.

Bazıları kabul edildiğini düşünüyor ve topluluk katılımına ve desteğine işaret ediyor. Diğerleri ise aidiyet duygularını etkileyen dil ve ayrımcılık gibi engellerle karşı karşıya kalmaktadır. Genel olarak algılar, bireysel deneyimlere ve topluluk kabulüne bağlı olarak değişiklik gösterir.

Dil Engelleri

İrlanda'daki göçmen ve sığınmacı kadınlar sıklıkla entegrasyonlarını engelleyen dil engelleriyle karşı karşıya kalıyor. Sınırlı İngilizce dil becerileri hizmetlere erişmeyi, iş bulmayı ve günlük yaşamı yönetmeyi zorlaştırıyor. Bu, sosyal etkileşimi zorlaştırır ve tecrit duygularını şiddetlendirerek topluma tam olarak katılma yeteneklerini etkilemektedir.

Nisan 2016'da 15 yaş ve üzeri 470.500'den fazla kişi evde İngilizce veya İrlandaca dışında bir dil konuşuyordu; bunların yüzde 84'ü iyi veya çok iyi düzeyde İngilizce dil becerisine sahip olduklarını söyledi. Bu grupta işsizlik oranı yüzde 13,3 oldu. Karşılaştırma yapıldığında, İngilizce becerileri 'iyi değil' veya 'hiç değil' kategorisine girenlerin istihdam oranı yüzde 25,6 oldu. 2016 yılında genel ulusal işsizlik oranı yüzde 12,9 oldu.

Politika veya Yasal Çerçeve

İrlanda'da göçmen ve mülteci kadınların ihtiyaçları ve hakları çeşitli politikalar ve yasal çerçeveler aracılığıyla ele alınmaktadır. Bunlar arasında ayrımcılığa karşıtı yasalar, iltica ve göç yasaları, toplumsal cinsiyet eşitliği önlemleri, sosyal içerme ve entegrasyonu teşvik eden girişimler yer alıyor. Ayrıca göçmen kadınların ve mültecilerin karşılaştığı belirli zorlukların üstesinden gelmek için dil kursları, sağlık hizmetlerine erişim ve istihdam yardımı gibi destek hizmetleri de sunulmaktadır. İrlanda, 1951 Mülteci Sözleşmesi ve 1967 Protokolüne tabidir. AB'nin İşleyişine İlişkin Antlaşma'nın (TFEU) 78. Maddesi, "başvurdukları her yerde, sığınmacılara açık ve adil bir sistemde eşit muamele edilmesini sağlayacak ortak standartlar ve işbirliğini" sağlamaya yönelik Ortak Avrupa İltica Sistemi için önlemler öngörmektedir.

İrlanda'daki sığınmacıların bazı kamu finansman türlerinden yararlanma hakları vardır, ancak mali desteğe erişimleri diğer sakinlerle karşılaştırıldığında sınırlıdır. Sığınmacıların barınma hakkı ve hükümet tarafından sağlanan küçük bir haftalık harçlık hakkı vardır. Bu ödenek Doğrudan Tedarik ödeneği olarak bilinir ve temel yaşam masraflarını kapsar. Ancak bu miktar, İrlanda vatandaşlarının ve diğer sakinlerin aldığı sosyal yardım ödeneğinden önemli ölçüde düşüktür. Sığınmacılar aynı zamanda kamu sağlık sistemi aracılığıyla tıbbi bakım alma hakkına da sahiptir.

Destek Kaynakları

İrlanda hükümeti, STK'lar ve toplum kuruluşları, göçmen ve mülteci kadınlara, İrlanda'daki yaşama uyum sağlamalarına yardımcı olmak için, hükümet tarafından finanse edilen uyum programları ve göçmen destek ağları da dahil olmak üzere çeşitli entegrasyon ve destek hizmetleri sunmaktadır. Bunlar dil öğrenimi, barınma, hukuki danışmanlık, sağlık hizmetlerine erişim, istihdam, çocuk bakımı ve kültürel entegrasyon konularında yardım sunmaktadır. Ayrıca, göçmen toplulukları içindeki resmi olmayan ağlar duygusal destek ve pratik yardım sunulmakta ve aidiyet ve dayanışma duygusunu teşvik etmektedir.



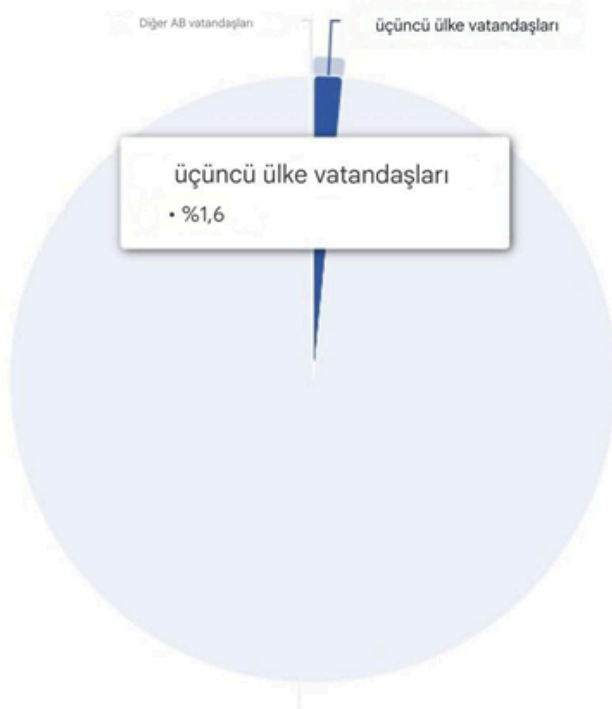
3.5. Bulgaristan

Demografik İstatistikler

Ulusal İstatistik Enstitüsü'ne göre **Bulgaristan'ın 2022 yılı sonu kalıcı nüfusu 6.447.710 kişidir.** Aynı yıl Bulgaristan'a gelenlerin sayısı, ayrılanlardan daha fazlaydı. 2022 yılında yurt dışından Bulgaristan'a ikamet değiştiren kişi sayısı veya göçmen akışı (ülkeye dönen Bulgar vatandaşları ile Bulgaristan'da izin veya ikamet statüsü alan diğer ülke vatandaşları da dâhil) ülke, 40.619 kişiydi. **Erkeklerin göreceli payı %55,5, kadınların ki ise %44,5'tir.**

Ülkeye yaşamak için gelenlerin yüzde 14,0'ini 0-14 yaş grubu, yüzde 75,5'ini 15-64 yaş grubu, yüzde 10,5'ini ise 65 yaş ve üstü gruplardan oluşmaktadır. Göçmenlerin en büyük payı **Türkiye'den (%23,1), Almanya'dan (%12,1) ve Suriye'den (%9,0)** geliyor. 2022 yılında pozitif olan mekanik büyüme, ülkedeki nüfus sayısı ve yapıları üzerinde önemli bir etkiye sahiptir. 2022 yılı için net göç oranı +%4,2 yani 27.444 kişidir.

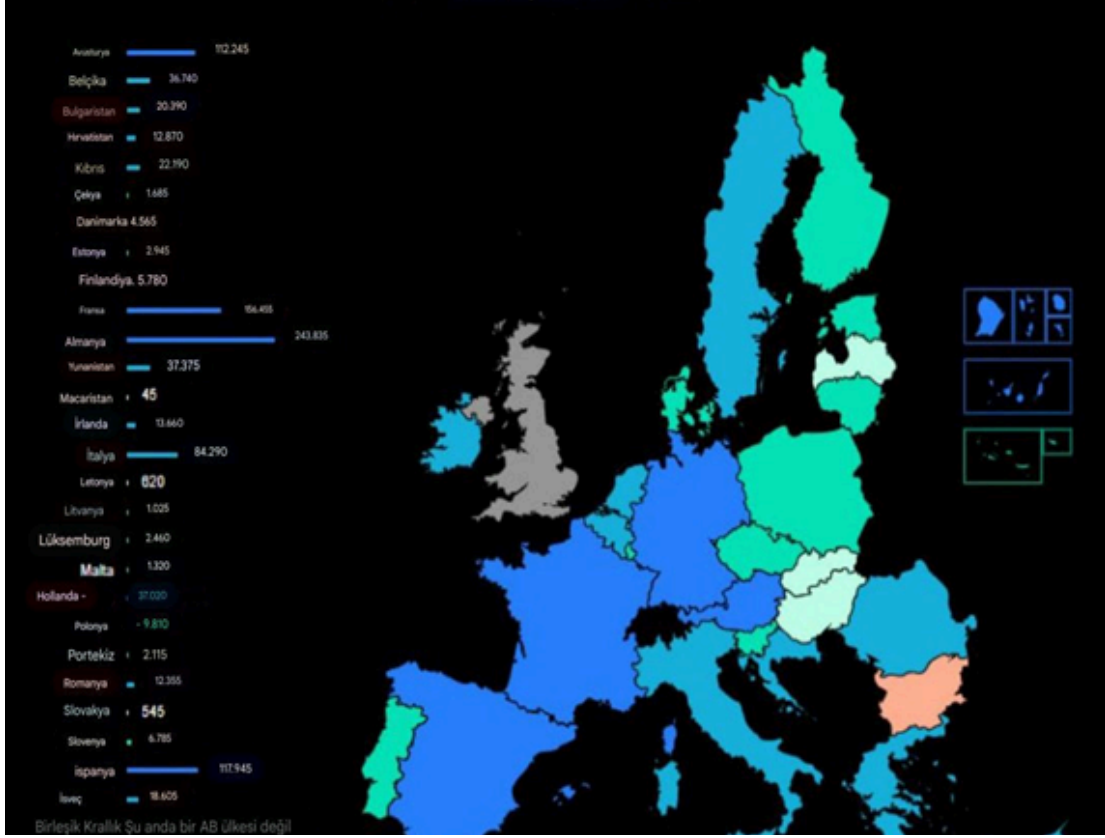
Avrupa İstatistik Ofisi (Eurostat'a) göre 2022 yılında Bulgaristan'da **106.646 AB üyesi olmayan,** 15.680 AB vatandaşı, 1.846 vatansız ve 15.831 vatandaşlık belgesi olmayan kişi yaşıyordu. 2022'de göçmenlerin çoğu Bulgaristan'a **Rusya'dan (29.375), Türkiye'den (20.775) ve Suriye'den (16.038)** geldi.



Grafikteki istatistikler, 1 Ocak 2022 tarihli vatandaşlık grubuna göre Eurostat vatandaşı olmayan nüfusuna dayanmaktadır.

Şekil 6. Eurostat'ın vatandaşlık grubuna göre ulusal olmayan nüfusu, 1 Ocak 2022*

Eurostat verilerine göre, 2022 yılında Bulgaristan'da AB üyesi olmayan ülkelerden **ilk kez sığınma talebinde bulunanların sayısı 20.260 oldu**; bu, 2021 yılına (10.890 kişi) kıyasla yüzde 86'lık bir artışı temsil ediyor ve verilerin elde edildiği 2011 yılından bu yana rekor bir rakama tekabül etmektedir. / Şekil 7 ve Şekil 8/



Şekil 7.



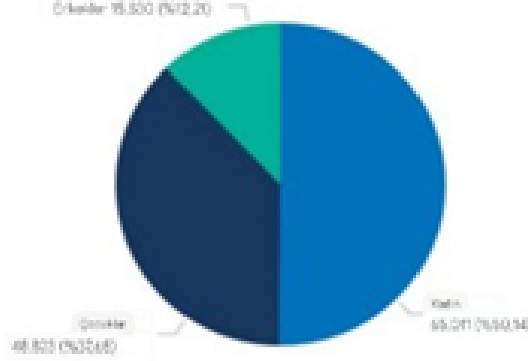
Şekil 8.

Ukrayna'daki çatışmanın başlangıcından bu yana, Bulgaristan yarım milyondan fazla mülteciyi sınırlarında kabul etti ve %92'si kadın ve çocuklardan oluşan yaklaşık 127.000 Ukraynalı mülteciye geçici koruma sağladı.

127.104

Ukrayna'dan gelen mülteciler geçici koruma için kaydoldu

Bulgaristan'da
TP Yaş ve Cinsiyet



%92

Bulgaristan'da kalan mültecilerin oranı kadın ve çocuklardan oluşuyor

Şekil 9. BMMYK Bulgaristan'daki Ukrayna mülteci durumuna ilişkin rapor - 05 Ağustos 2022

5 Ağustos 2022 itibarıyla **ülke topraklarında 85-86.000 arasında Ukraynalı mülteci** bulunuyordu. Aralık sonu itibarıyla ülkede yaklaşık 50.200 Ukraynalı mülteci kaldı.

2022 yılının ilk yarısında Ukraynalı olmayanların yaptığı sığınma başvurularının sayısında artış yaşandı. Devlet Mülteciler Ajansı, uluslararası koruma için 8.840 başvuru aldı; bu, 2.277 kişinin uluslararası koruma için başvurduğu **2021 yılının aynı dönemine kıyasla %288'lik bir artışı** temsil ediyor. Bunların çoğunun Afganistan, Suriye ve Kuzey Afrika kökenli olduğu belirtiliyor. Bulgar hükümetinin geçici koruma kayıt verilerine göre **mültecilerin çoğu kadın ve çocuklardan oluşuyor** (sırasıyla %50 ve %36) [BMMYK, 2022]..

İstihdam, işsizlik oranı ve eksik istihdam oranı

İstihdam: Göçmen ve mülteci kadınlar genellikle düşük vasıflı pozisyonlarda çalıştırılıyor. Bu pozisyonlar genellikle Bulgar vatandaşlarının reddettiği pozisyonlardır. Pozisyonlar esas olarak kuaförler, terziler, hazır yemek, personeli, çağrı merkezi personeli ve hatta fabrika çalışanları içindir. İşlerin bir kısmı otellerde, restoranlarda ve turizmle ilgili hizmetlerde geçici pozisyonlardır.

İşsizlik: Ülkede göçmen ve mülteci kadınlar iş bulma ve işte kalma konusunda zorluk yaşıyor. Göçmen kadınlar, dil engeli, niteliklerin tanınmaması ve ayrımcılık nedeniyle daha yüksek düzeyde işsizlikle karşı karşıya kalıyor. Dil engeli mevcut pozisyonlara erişimlerini kısıtlamaktadır.

Ticaret ve imalat sektörlerindeki birçok şirket, yasal eğitim ve deneyim belgelerine ihtiyaç duyar.

Eksik İstihdam: Nitelik ve deneyimlerin tanınmaması veya yasal belgelerin bulunmaması nedeniyle göçmen ve mülteci kadınlar, beceri ve bilgilerine uymayan düşük vasıflı pozisyonlarda çalıştırılmaktadır. Çalıştıkları sektörlerde de cinsiyet ayrımcılığı yaşanıyor.

Bulgaristan'da göçmen ve mülteci kadınların istihdam edildiği sanayi veya sektör türleri

Bulgaristan'daki göçmen ve mülteci kadınlar sıklıkla "Otel ve restoranlar", "İmalat", "İdari ve hizmet faaliyetleri" ve "Ticaret ve satış" sektörlerinde istihdam edilmektedir.

Destek Hizmetlerine Erişim

Bulgaristan'daki göçmen ve mültecilere sunulan destek hizmetleri şunlardır:

Sağlık hizmetleri: Uluslararası koruma sürecindeki yabancı uyruklu kişiler, Bulgar vatandaşları gibi şartlar ve süreçler kapsamında sağlık sigortası, uygun fiyatlı tıbbi bakım, ücretsiz tıbbi tedavi hakkına sahiptir.

Uluslararası koruma arayan kişilerin tıbbi muayenesi, Bakanlar Kuruluna bağlı Devlet Mülteciler Ajansı Bölgesel Birimleri'nin sağlık ofislerinde gerçekleştirilir ve burada aşağıdaki faaliyetler yürütülür: koruma için başvuran kişilerin kaydı üzerine ilk muayeneler; kalıcı tıbbi gözlem; ilk tıbbi yardımın sağlanması; kişilerin hijyenik durumunun kontrolü; Hijyen gerekliliklerine uyum konusunda sürekli kontrol; her kişi için tıbbi belgelerin hazırlanması ve bakımı.

Bakanlar Kuruluna bağlı Devlet Mülteciler Ajansı'ndaki sosyal uzmanlar, uluslararası koruma arayan kişilerin sağlık hizmetlerine erişimini: kişilere sağlık konularında tavsiyelerde bulunmak; kişisel doktorlarla randevu almak; kişilere hastane tesislerine kadar eşlik etmek; sağlık sigortası, Ulusal Gelir İdaresi'ne resmi notlar verilmesi vb. konularda destek verilmektedir.

Eğitim: Uluslararası koruma talep eden okul çağındaki kişilere, Bulgar vatandaşlarına yönelik şartlar ve prosedürlere uygun olarak Bulgaristan Cumhuriyeti devlet ve belediye okullarında ücretsiz eğitim verilmektedir.

Merkezler, belediye ve bölgesel idareler, dil kursları ve mesleki eğitim sunmayı, dil engellerini kaldırmayı ve istihdam edilebilirliği ve sosyal entegrasyonu iyileştirmeyi amaçlayan girişimlerde STK'larla birlikte çalışmaktadır.

• • • **İstihdam:** 29. Maddenin 3. Fıkrasına göre (Değişik - SG 97/06/2016, 10.12.2016 tarihinden itibaren geçerlidir) "Yabancı uyruklu kişi, uluslararası koruma başvurusunun teslim edilmesinden itibaren üç ay içerisinde kendi kontrolü dışındaki nedenlerden dolayı sonuç alınmazsa, uluslararası ya da Avrupa finansmanı altında ve devlet bütçesi tarafından finanse edilen program ve projelere katılım da dahil olmak üzere işgücü piyasasına erişim hakkına sahiptir".

• • • **Diğer:** Ukrayna ve Suriye'deki çatışmaların bir sonucu olarak, Bulgaristan'da giderek artan sayıda STK, devlet kurumlarının desteğiyle, özel ihtiyaçlarının incelendiği ve kişiselleştirilmiş destek için değerli rehberliğin sağlandığı, bazıları kadın ve çocuklara özel olmak üzere mülteciler ve göçmenler için entegrasyon ve kapsamlı sosyal yardım programları yürütülmektedir.

Cinsiyete Özgü Engeller

Bulgaristan'daki göçmen ve mülteci kadınlar cinsiyet ayrımcılığı, ataerkil sosyal normlar, kalabalık ailelerden dolayı boş zamanlarının olmaması ve çoğu zaman düşük eğitim düzeyi gibi birtakım zorluklarla karşı karşıyadır.

Entegrasyon Algısı

Tüm göçmenler ve mülteciler, ev sahibi ülkeye girerken birtakım zorluklarla karşı karşıya kalıyor; ancak belirli bir sosyal grup, yani kadınlar, karmaşık entegrasyon sürecinden daha fazla etkileniyor ve farklı kültürel anlayışlar nedeniyle, yeni yaşamlarını benimsemeye, çevreye uyum sağlamaya her zaman hazır değiller.

Etnik köken ve Dil

Göçmen ve mülteci kadınların dini ve etnik kökeni, günlük sosyal ortamlardan bahsederken bile onların entegrasyon sürecinde önemli bir role sahiptir.

Politika veya Yasal Çerçeve

Bakanlar Kuruluna bağlı Devlet Mülteciler Ajansı, Ulusal Sosyal Yardım Ajansı ve ülke topraklarındaki STK'lar, üçüncü ülke vatandaşlarının etkin adaptasyonu ve entegrasyonu için kapsamlı bakım sağlamayı amaçlamaktadır. Sosyal bakım, barınma desteği, beslenme hizmetleri, acil sosyal ve tıbbi yardım, göçmenlere, mültecilere, geçici ikamet edenlere ve sığınmacılara sağlanabilecek hizmetlerden bazılarıdır. Bulgaristan topraklarında hizmet veren yapılardan bazıları şunlardır:

Bulgaristan'da göçmenlerin ve mültecilerin ihtiyaç ve haklarına yönelik politikalar ve yasal hükümler mevcuttur. Ulusal sosyal güvenlik yasaları, uluslararası özel hukuk, iş hukuku ve aile hukuku, göçmenlerin ve mültecilerin karşılaştığı temel sorunları düzenlemektedir.

Bulgaristan'da mülteci statüsüne sahip herhangi bir yabancı uyruklu kişinin, oy kullanma, siyasi partilere katılma ve Bulgar ordusuna üye olma hakkı hariç, bir Bulgar vatandaşının hak ve yükümlülüklerine sahip olduğunu belirtmek önemlidir.

Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği (UNHCR), Bulgaristan'ın mültecilere ve göçmenlere, özellikle de mülteci ve göçmen kadınlara yönelik politikalarında güçlü bir rol oynamaktadır

BMMYK, Bulgaristan'daki programını doğrudan ve proje bazında yürütüyor ve faaliyetleri STK'lar (Bulgar Kızılhaç'ı, Bulgar Helsinki Komitesi, Mülteci Kadınlar Konseyi, Bulgaristan Mülteci ve Göçmen Konseyi ve "Nadia" Merkezi Vakfı) aracılığıyla finanse edilmektedir.

Destek Kaynakları

Bakanlar Kuruluna bağlı Devlet Mülteciler Ajansı, Ulusal Sosyal Yardım Ajansı ve ülkedeki STK'lar, üçüncü ülke vatandaşlarının etkin adaptasyonu ve entegrasyonu için kapsamlı bakım sağlamayı amaçlamaktadır. Sosyal bakım, barınma desteği, beslenme hizmetleri, acil sosyal ve tıbbi yardım gibi destekler, göçmenlere, mültecilere, geçici ikamet edenlere ve sığınmacılara sağlanabilecek hizmetlerden bazılarıdır.

Bulgaristan ülkesinde mülteciler hizmet veren yapılardan bazıları şunlardır:

<https://m.redcross.bg/>

<https://www.bghelsinki.org/>

<https://bcrm-bg.org/>

<https://caritas.bg/>

<https://crw-bg.org/>

<https://farbg.eu/bg>

<https://nmd.bg/members/tsentar-nadya/>

... ve diğerleri

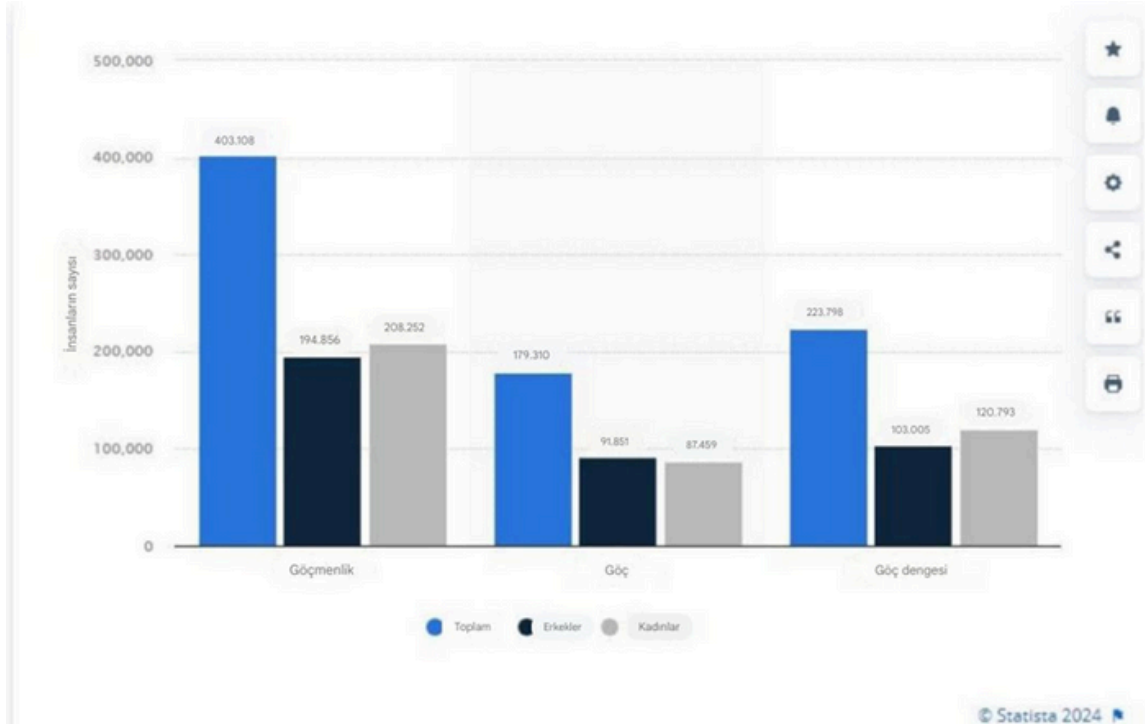
Genel olarak, menşe ülkeleri ne olursa olsun, ülkede kadınların ve çocukların ihtiyaçlarında ciddi eksiklikler var; bunlar yüksek sömürü, erken evlilik ve toplumsal cinsiyete dayalı şiddetin çeşitli biçimlerine maruz kalma riskiyle karşı karşıya kalıyor; bunların hepsi de önemli ölçüde şiddete maruz kalıyor ve bu durumlar devlet kurumlarının, STK'ların ve uluslararası kuruluşların dikkatini çekiyor.

Hollanda

Demografik İstatistikler

Ocak 2024 sonu itibarıyla Hollanda'nın **17.951.298** nüfusa sahipti. Göç sorunları Hollanda'da ve bir bütün olarak Avrupa'da sıcak bir konudur. Göçmenler ve mülteciler "sorun" olarak tasvir edilirken, onların Avrupa Kalesi'nin giderek kısıtlayıcı yasa ve süreçleriyle nasıl mücadele ettiklerine çok az dikkat ediliyor. Göçmenlerin ve mültecilerin durumlarını iyileştirmeye çalıştıkları çeşitli yöntemler de yaygın bilinmiyor. Bu özellikle göçmen kadınlar için geçerlidir. Etnik azınlıkların entegrasyonuna ilişkin tartışmalarda **mülteci kadınlar konusu hâlâ çok az ilgi görüyor**. Araştırmalar, ev sahibi toplumda, aynı kökenden gelen erkeklere göre çok daha fazla desteğe ihtiyaç duyanların kadınlar olduğunu gösteriyor.

Eurostat'ın göç ve göçmen nüfusa ilişkin istatistiklerine göre, 1 Ocak 2022 itibarıyla Hollanda'da nüfusun %3,3'ünü temsil eden yaklaşık 574.000 üçüncü ülke vatandaşı (TCN) ve ayrıca **650.700 AB vatandaşı (%3,7) Hollanda'da yaşıyordu**. 2022'de Hollanda'ya yaklaşık 110.000 mülteci geldi. gelenler çoğunlukla ülkelerindeki çatışmalar nedeniyle sığınma arayan kişilerdi.



Şekil 10. 2022'de Hollanda'da cinsiyete göre göç, dışgöç ve net göç istatistik Araştırma Departmanı tarafından yayınlandı, 18 Temmuz 2023

Sığınmacıların sayısı, Suriye'deki savaşın büyük bir mülteci akınına neden olduğu 2015 yılında zirveye ulaştı. Daha sonra kendilerine katılan aile bireylerinin sayısı 2016 yılının son çeyreği ve 2017 yılının ilk çeyreğinde zirveye ulaştı.

Hollanda'da sığınmacılar ve onlara katılan aile üyeleri arasında en yaygın uyruklar Suriyeliler (yüzde 45,0), Türkler oldu. (yüzde 6,4), Iraklılar (yüzde 5,5), Yemenliler (yüzde 5,0), bilinmeyenler (yüzde 4,0) ve Eritrealılar (yüzde 3,9). Geriye kalan yüzde 30,2'lik kısım ise diğer milletlerdendi.

Ocak 2024'te Hollanda'ya toplam 3.240 sığınmacı geldi. Bu, bir önceki aya göre 590 daha az. Ayrıca, Aralık 2023'e kıyasla 35 kişi daha az olmak üzere 975 aile üyesi geldi. 2023'te ülkeye toplam 48.500 sığınmacı ve beraberindeki aile üyesi geldi. Ocak 2024'te sığınma başvurusunda bulunan kişilerin yüzde 62,0'ı erkek yetişkinlerden, **14,8'i ise yetişkin bayarlardan ve yüzde 23,2'si çocuklardan** oluşuyordu.

İstihdam, işsizlik oranı ve eksik istihdam oranı

Amsterdam'da yapılan yeni bir araştırma, Hollanda'da yakın zamanda **oturma hakkı elde eden kadınların çalışma olasılığının aynı statüdeki erkeklere göre daha düşük olduğunu doğruluyor.** 2022 yılında sığınmacılara toplam 29.635 adet geçici ikamet izni verildi. Bu, 2021'e göre 4.930, 2020'ye göre ise 15.590 daha fazla. 2022'de bu tür oturma iznini en sık alan millet Suriyeliler (yüzde 50,1) ve Türkler (yüzde 10,6) oldu.

Erkek mülteciler kadın mültecilere göre daha hızlı iş bulma eğilimindedir. Ülkede 3-5 yıl ikamet eden erkeklerin yüzde 33'ünün iş bulunduğu görüldü. Karşılaştırıldığında kadınların yalnızca %15'i iş buluyor. Başarının önündeki engeller arasında şunlar yer almaktadır: dil farkı, farklı iş deneyimleri, yetersiz iş arama desteği, eğitim fırsatlarının eksikliği, işgücü piyasasında iş arama konusunda güven eksikliği ve eksik veya mevcut olmayan ağlar.

Politika veya Yasal Çerçeve

Dışişleri Bakanlığı dış politikasında kadın hakları ve toplumsal cinsiyet eşitliği ile ilgili 4 temaya odaklanıyor:

- Kadın liderliğini ve kadınların siyasi ve diğer karar alma süreçlerine katılımını teşvik etmek
- Ekonomik büyümenin güçlendirilmesi ve kadınlar için daha iyi bir ekonomik ortamın teşvik edilmesi.
- Kadınlara ve kız çocuklarına yönelik şiddetin önlenmesi ve ortadan kaldırılması.
- Çatışmaların çözümünde ve barışın inşasında kadınların rolünün güçlendirilmesi ve çatışma durumlarından kadın ve kızların korunması.

Destek Kaynakları

- **Mülteci çocuklara yönelik eğitim:** Hollanda, 5 ile 17 yaşları arasında okula gidemeyen 3,5 milyondan fazla çocuğa yönelik eğitim programlarını desteklemektedir. Eğitim kurumlarına erişimin sağlanmasına yardımcı olur. Operasyon alanları arasında Ürdün, Lübnan, Irak ve Somali yarımadası bulunmaktadır. Hollanda'nın ana ortakları STK'lar, bilgi kurumları ve PROSPECTS ortaklığının bir parçası olarak BMMYK, ILO, UNICEF, IFC ve Dünya Bankası gibi çok taraflı kurumlardır. İlköğretimin yanı sıra gençler, özellikle de kızlar için işgücü piyasasında fırsatlar oluşturulmasına odaklanılmaktadır.
- **İş ve gelir:** Hollanda, yerel şirketleri mültecileri istihdam etmeye teşvik ediyor ve yeni kurulan işlere hedefli destek sağlıyor. Çözümlerden biri She Matters'ın Lotus Flower programıdır. Yeni gelen kadınlara işgücü piyasasına girmek için ihtiyaç duydukları bilgi, beceri ve duygusal desteği sağlar. İşsizliğin mali yükünü ve diğer ilgili maliyetleri azaltarak, yeni gelenleri işgücü piyasasına etkili bir şekilde entegre etme konusunda toplulukları destekler. Program, yeni gelen kadınları kendi becerilerine uygun işlere yerleştiriyor ve aynı zamanda şirketlerdeki beceri yetersizlikleri, eksiklikleri gidermektedir.
- **Farklı göçmen türleri için 3 öğrenme metodunun uygulanması:**
 - B1 Metodu: Dil öğrenmeye ve ücretli veya ücretsiz iş yapmaya odaklanır. Katılımcıların 3 yıl içerisinde B1 seviyesinde Hollandaca konuşmayı ve yazmayı öğrenmiş olmaları gerekmektedir. Göçmenler ücretli veya ücretsiz iş yaparak da topluma katılabilirler.
 - Eğitim yolu: Bu metod öncelikle gençlere yöneliktir ve onların B1 veya daha yüksek düzeyde Hollandaca öğrenmelerini sağlar. Bu yöntem aynı zamanda mesleki, profesyonel veya akademik düzeyde ileri eğitime hazırlığı da içerir.
 - Serbest meslek yolu: Ne birinci ne de ikinci metodun bir seçenek olmadığı yeni gelen mülteciler için uygulanan bir yöntemdir. Flemenkçe'yi daha düşük bir seviyede (A1) düzeyinde öğreniyorlar ve kendilerini Hollanda toplumuna 'temel katılım' için hazırlıyorlar.

4

Sosyal İçermenin bir aracı olarak Eğitim

Eğitim, özellikle göçmen ve mülteci kadınlar gibi dışlanmış gruplar için sosyal katılımı teşvik etmenin araçlarından biridir. Yetişkin eğitimcileri bu insanlara dil eğitimi sağlama göreviyle görevlendirildiğinden, onların özel ihtiyaçlarını ve zorluklarını ele alan çok yönlü bir yaklaşımı benimsemek önemlidir. Bu bölüm, yetişkin eğitimcilerinin göçmen ve mülteci öğrencilerle etkileşimde bulunurken engelleri aşmak için araçlardan, yenilikçi pedagojik stratejilerden ve işbirlikçi çerçevelerden nasıl yararlanabileceğine dair genel bir bakış sunmaktadır.

4.1 Yetişkin Eğitimcileri Eğitmek

Cinsiyete Duyarlı Yaklaşım

Bir yanda kadın öğrencilerin, diğer yanda dışlanmış grupların farklı ihtiyaçlarına cevap verebilmek için yetişkin eğitimcilerin dil öğretiminde cinsiyete duyarlı bir yaklaşım benimsemeleri gerekmektedir. Öğrenme deneyimlerini etkileyen farklı sosyo-kültürel faktörlerin farkında olan eğitimciler, her cinsiyetin özel ihtiyaçlarına ve tercihlerine hitap eden kapsayıcı bir ortam oluşturabilirler. Eğitimciler cinsiyete duyarlı öğretim yöntemlerini birleştirerek önyargıyı azaltabilir, eşitliği teşvik edebilir ve tüm öğrencilerin gelişebileceği güvenli ve destekleyici bir ortam oluşturabilir..

Kültürlerarası yeterlilik ve yenilikçi pedagojik stratejiler

Kültürlerarası yeterlilik, etkili öğretim uygulamaları için yol gösterici bir ilke olarak hizmet eder. Kültürel açıdan duyarlı yetişkin eğitimcileri, kültürel çeşitliliği tanıyıp değer vererek kapsayıcı bir öğrenme ortamı oluşturabilirler. Farklı kültürel normlara, iletişim tarzlarına ve dünya görüşlerine ilişkin anlayışları, öğretim yöntemlerini farklı öğrencilerin ihtiyaçlarına göre uyarlamalarına olanak sağlar. Ayrıca, bu kültürel farkındalık öğrencilerle olumlu ilişkileri ve dolayısıyla güven ve karşılıklı saygıyı teşvik eder.

Kültürlerarası yetkinliğe sahip bir eğitimci, öğrencileri küreselleşen dünyanın zorluklarına hazırlamada çok önemli bir rol oynamaktadır. Empatiyi, hoşgörüyü ve küresel farkındalığı teşvik ederek, öğrencilerin farklı bakış açılarıyla etkileşime geçmelerini ve kültürlerarası etkileşimleri yönetmelerini sağlarlar. Salt dil yeterliliğinin ötesine geçen dil öğrenme bağlamında kültürel farkındalık, farklı kültür ve kimlikleri takdir etmeyi öğreten dersleri içerir. Bu dersler gramer kurallarının ve kelime dağarcığının ötesine geçer; insan deneyimlerinin, tarihlerinin ve geleneklerinin zengin çeşitliliği farklı yönleri ile ele alınır.

Kültürel açıdan duyarlı öğretim uygulamaları, eğitimciler ile göçmen ve mülteci öğrenciler arasında anlamlı etkileşimlerin desteklenmesinde merkezi bir rol oynar. İletişimsel yaklaşımlar özgün dil kullanımını teşvik eder ve öğrencilerin kendilerini gerçek yaşam bağlamlarında ifade etmelerine olanak tanır. Ayrıca göreve dayalı öğrenme etkinlikleri işbirliği, problem çözme ve farklı kültürler hakkında öğrenme, anlama ve saygı duyma için fırsatlar sağlar.

Ayrıca, hikâye anlatımı gibi öğrenmeye yönelik yapılandırmacı yaklaşımlar, öğrencileri dil ve kültür anlayışlarını derinleştiren zengin deneyimlere sürükler. Hikâyeler aracılığıyla öğrenciler duygusal bağlantılar kurar, kültürel nüansları, ince ayrıntıları keşfeder ve ortak bir insanlık duygusu geliştirir. Kültürel açıdan duyarlı öğretim uygulamaları bu nedenle yalnızca dil edinimini geliştirmekle kalmaz, aynı zamanda çeşitliliği takdir eden ve kutlayan evrensel vatandaşlığı da teşvik eder.

4.2 İşbirliği ve Bakış Açılarının Çeşitliliği

Disiplinler arası proje tabanlı öğrenme

Disiplinler arası proje tabanlı öğrenme, mülteci ve göçmen kadınlara eğitim veren yetişkin eğitimcilerin ihtiyaçlarına ideal şekilde uyan dinamik bir platform sağlar. Öğrencilerin ders materyalleriyle aktif olarak ilgilenmelerine, akranlarıyla işbirliği yapmalarına ve gerçek hayattaki senaryolarla baş etmek için gerekli olan pratik becerileri geliştirmelerine olanak tanıyan uygulamalı bir yaklaşım sunar.

Öğrenciler çeşitli ekipler halinde çalışarak yalnızca çeşitli bakış açılarına maruz kalmakla kalmaz, aynı zamanda kendi deneyimlerini ve başkalarının deneyimlerini daha derinlemesine anlamalarını teşvik eden kültürel çeşitliliğin zenginliğini takdir etmeyi ve karşılıklı bilgi paylaşmanın önemini de öğrenirler. Ayrıca, proje tabanlı öğrenmenin işbirlikçi doğası, öğrencileri karmaşık zorluklarla başa çıkmak ve bir kontrol duygusu aşmak için kolektif güçlerini kullanmaya teşvik eder.

Eşler arası öğrenme ve mentorluk programları

Akranlar arası öğrenme ve mentorluk gibi tamamlayıcı programlar, karşılıklı destek, bilgi paylaşımı ve kişisel gelişim fırsatları sunarak öğrenciler arasında topluluk duygusunu ve yetkilendirmeyi teşvik eder. Temel olarak proje tabanlı öğrenme, bütünsel gelişim için bir katalizör görevi görür. Mülteci ve göçmen öğrencilere yeni çevrelerinde başarılı olmak için ihtiyaç duydukları beceri, güven ve dayanıklılık kazandırır.

4.3 Zorlukların Üstesinden Gelmek

Göçmen ve mülteci kadınlar sosyal katılım konusunda çok sayıda engelle karşılaşılıyor; bu engeller arasında dil engelleri, sosyo-ekonomik eşitsizlikler, kültürel önyargılar ve kaynaklara ve fırsatlara sınırlı erişim yer alıyor. Destekleyici ağlar ve hizmetler, başta çeşitli zorluklarla karşı karşıya kalan göçmen ve mülteci kadınlar üzere dışlanmış kadınların sosyal katılımının iyileştirilmesinde önemli bir rol oynamaktadır. Bu nedenle yetişkin eğitimcileri, öğrenciler arasında etkileşimi, empatiyi ve karşılıklı desteği kolaylaştıran kapsayıcı öğretim yöntemleri ve işbirlikçi öğrenme ortamları aracılığıyla destek ağlarını destekleyen bir ortam oluşturabilirler.

Eşler arası etkileşimler ve mentorluk programları bilgi paylaşımını teşvik edebilir ve önemli kaynaklar ve fırsatlar sağlayabilir. Dolayısıyla benzer durumdaki kadınlar arasında dayanışmayı kolaylaştıracak bir ortam yaratmak değişime yol açabilir. Bu tür etkileşimler aracılığıyla, yeni gelenler için rehberlik, destek ve ilgili kaynaklara bağlantılar alabilir, sonuçta aidiyet duygusunu ve topluluğun güçlendirilmesini teşvik edebilir.

Özetle eğitim, özellikle dışlanmış gruplar için sosyal içerme açısından güçlü bir katalizördür. Yetişkin eğitimcilerini temel araçlarla, yenilikçi pedagojik stratejilerle ve işbirlikçi çerçevelerle donatarak, öğrencilerin zorlukların üstesinden gelmelerini, çeşitliliği kucaklamalarını ve topluma olumlu katkılarda bulunmalarını sağlayan kapsayıcı öğrenme ortamları oluşturabiliriz. Herkes için daha adil ve kapsayıcı bir dünya oluşturmak için hep birlikte eğitimin dönüştürücü gücünden yararlanabiliriz.

HEP İLERİ

"Success, Power, Equality, Asylum and Knowledge: Just Her!" projesi göç ve tarihsel toplumsal cinsiyet eşitsizliği gibi karmaşık zorluklarla karşı karşıya kalan göçmen ve mülteci kadınlar için bir umut ışığı ve güç kaynağıdır.

Bu kavramsal arka plan belgesinde özetlenen araştırmaya dayanarak, Just Her! Projesi bu nedenle, yetişkin eğitimcileri söz konusu kadınların karşılaştığı engelleri aşmak için gerekli araç ve bilgilerle donatmayı amaçlamaktadır. Proje, yetişkin eğitime erişimi ve katılımı geliştirmeye yönelik özelleştirilmiş eğitim materyalleri, yenilikçi öğretim yöntemleri ve uyumlu eylemler yoluyla, göçmen ve mülteci kadınların katılımını destekleyen bir ortamı teşvik etmeye kararlıdır.

Hikâye anlatımının gücünden yararlanarak ve yetişkin eğitimcileri için özelleştirilmiş öğrenme kaynakları geliştirerek Just Her! projesi göçmen ve mülteci kadınların yaşam öyküleriyle yakından bağlantılı olan ve derin bir kimlik ve aidiyet duygusunu teşvik eden dil edinimini kolaylaştırmayı amaçlamaktadır. Cinsiyete duyarlı bu kaynaklar ve kültürel açıdan yetkin öğretim yaklaşımları aracılığıyla yetişkin eğitimcileri, öğrencilerin farklı bakış açılarıyla etkileşime geçmesine ve onları sosyal dışlanmadan koruyan kültürlerarası etkileşimleri etkili bir şekilde yönlendirmesine olanak tanıyan kapsayıcı öğrenme ortamları oluşturma yetkisine sahiptir.

Bu özelleştirilmiş öğrenme materyalleri, disiplinler arası proje tabanlı öğrenmeyi ve yukarıda bahsedilen hikâye anlatma tekniği dâhil olmak üzere diğer yapılandırmacı yaklaşımları birleştirir. Bu yöntemler, göçmen ve mülteci öğrencilere ders içeriğine aktif olarak katılmaları, akranlarıyla işbirliği yapmaları ve gerçek hayattaki durum ve olaylar ilgili pratik beceriler geliştirmeleri için dinamik platformlar sunar. Bu potansiyel olarak benzer durumlardaki kadınlar arasında topluluk duygusunu ve güçlenme duygusunu geliştirmek için paha biçilmez kaynaklar ve fırsatlar oluşturacaktır.

Sonuç olarak, bu eğitim materyalleri dizisi, özellikle göçmen ve mülteci kadınlar gibi dışlanmış gruplar için sosyal içerme açısından güçlü bir katalizör görevi görmelidir. Yetişkin eğitimcilerini temel araçlarla donatarak ve işbirliğine dayalı bir çerçeveyi teşvik ederek, öğrencilerin engelleri aşmasını, çeşitliliği benimsemesini ve topluma olumlu katkılarda bulunmasını sağlayan kapsayıcı öğrenme ortamları geliştirebiliriz. Hep birlikte, eğitimin dönüştürücü potansiyeli aracılığıyla herkes için daha eşitlikçi ve kapsayıcı bir dünya için çalışabiliriz.





REFERANSLAR

American Psychological Association. (n.d.). Intersectionality. APA Style. <https://apastyle.apa.org/style-grammar-guidelines/bias-free-language/intersectionality>

Chatto & Windus. (2019). Invisible Women: Exposing Data Bias in a World Designed for Men.

Davis, A. Y. (2022). The roots of intersectionality. Encyclopædia Britannica. <https://www.britannica.com/story/what-is-intersectionality>

Delegación del Gobierno para la Violencia de Género. (n.d.). Retrieved March 6, 2024, from <https://violenciagenero.igualdad.gob.es/instituciones/delegacionGobierno/home.htm>

Dikomitis, L., & Greenfields, M. (2022). Experiences of refugees and migrants during the COVID-19 pandemic: an intersectional analysis from the UK. BMC Public Health, 22(1), 163. <https://doi.org/10.1186/s12889-022-13866-7>

European Commission. (n.d.). Poland: Record number of migrants working legally. https://migrant-integration.ec.europa.eu/news/poland-record-number-migrants-working-legally_en

European Migration Network [EMN]. (2021). Integration of Migrant Women in the EU: Policies and Measures Common Template for EMN Study 2021 Version 1, 11 June 2021. https://home-affairs.ec.europa.eu/system/files/2022-09/00_eu_common_template_integration_of_migrant_women_spain.pdf

European Parliament-Inforgraphics ASYLUM AND MIGRATION IN THE EU- Bulgaria, 2022 https://www.europarl.europa.eu/infographic/asylum-migration/index_en.html#filter=2022-bg

Eurostat's Non-national population by group of citizenship, 1 January 2022 https://migrant-integration.ec.europa.eu/country-governance/governance-migrant-integration-bulgaria_en#:~:text=According%20to%20Eurostat%2C%20in%202022,unknown%20people%20living%20in%20Bulgaria.

Forsal.pl. (n.d.). Cudzoziemcy w Polsce. W tym roku to nie Ukraińców przybyło najwięcej [Foreigners in Poland. This year, most of the arrivals were not Ukrainians]. <https://forsal.pl/gospodarka/demografia/artykuly/9410129,cudzoziemcy-w-polsce-w-tym-roku-to-nie-ukraincow-przybylo-najwiecej.html#:~:text=Zak%25%82ad%20Ubezpiecze%25%84%20Spo%25%82ecznych%20poinformowa%25%82%2C%20%25%BCe,wzrost%20o%206%2C1%20proc.>

Gazeta Prawna. (n.d.). Polska stała się eldorado dla cudzoziemców. 999 tysięcy obcokrajowców [Poland has become an eldorado for foreigners. 999 thousand foreigners]. <https://www.gazetaprawna.pl/wiadomosci/kraj/artykuly/9425830,polska-stala-sie-eldorado-dla-cudzoziemcow-999-tysiecy-obcokrajowcow.html>

Gazeta Prawna. (n.d.). Liczba imigrantów w Polsce to ok. 3,54 mln, z czego 60-75 proc. stanowią Ukraińcy [The number of immigrants in Poland is about 3.54 million, of which 60-75% are Ukrainians]. <https://www.gazetaprawna.pl/wiadomosci/kraj/artykuly/9307688,liczba-imigrantow-w-polsce-to-ok-35-4-mln-z-czego-60-75-proc-stano.html>

Gazeta Prawna. (n.d.). Ukraińcy w Polsce to zwykle osoby młode lub w Średnim wieku [Ukrainians in Poland are usually young or middle-aged people]. <https://www.gazetaprawna.pl/wiadomosci/kraj/artykuly/9395524,ukraincy-w-polsce-to-zwykle-osoby-mlode-lub-w-srednim-wieku.html>

Governance of migrant integration in the Netherlands (January 2024). [Governance of migrant integration in the Netherlands | European Website on Integration \(europa.eu\)](https://www.europa.eu/en/governance-of-migrant-integration-in-the-netherlands)

Government of the Netherlands (s.d.) Tackling the refugee problem. [Tackling the refugee problem | Asylum policy | Government.nl](#)

IND Business Information Centre (BIC) (2024) Asylum Trends Monthly Report on Asylum Applications in The Netherlands (February 2024). <https://ind.nl/en/documents/03-2024/at-february-2024-main-report.pdf>

Inclusión Social. (n.d.). Cómo funciona. Retrieved March 6, 2024, from <https://www.inclusion.gob.es/web/migraciones/como-funciona>

Instituto Nacional de Estadística (INE). (n.d.). Estadísticas. https://ine.es/dyngs/INEbase/en/operacion.htm?c=Estadistica_C&cid=1254736177000&menu=ultiDatos&idp=1254735573002

Interia Biznes. (n.d.). Rosną liczba cudzoziemców legalnie pracujących w Polsce [The number of foreigners legally working in Poland is increasing]. https://biznes.interia.pl/gospodarka/news-rosnie-liczba-cudzoziemcow-legalnie-pracujacych-w-polsce-pad,nld,7197759#utm_source=paste&utm_medium=paste&utm_campaign=chrome

Interia Biznes. (n.d.). Polska stała się eldorado dla cudzoziemców. 999 tysięcy obcokrajowców [Poland has become an eldorado for foreigners. 999 thousand foreigners]. <https://biznes.interia.pl/gospodarka/news-rosnie-liczba-cudzoziemcow-legalnie-pracujacych-w-polsce-pad,nld,7197759#:~:text=%C5%9Arednia%20stopa%20bezrobocia%20w%20krajach,samym%20czasie%205%2C7%20proc.>

McCall, L. (2022). Intersectionality. *Ethnic and Racial Studies*, 45(1), 1-16. <https://doi.org/10.1080/0966369X.2022.2126826>

McCall, L. (2022). Intersectionality: Concepts and critiques. *Ethnic and Racial Studies*, 45(1), 17-34. <https://doi.org/10.1080/0966369X.2022.2126826>

Ministerio de Igualdad. (2020). Percepción de discriminación racial en España (Resumen ejecutivo). https://igualdadynodiscriminacion.igualdad.gob.es/destacados/pdf/05-PERCEPCION_DISCRIMINACION_RACIAL_RESUMEN-EN.pdf

Ministerstwo Edukacji. (n.d.). Informacja o kształceniu w polskim systemie oświaty osób przybywających z zagranicy [Information about education in the Polish education system for persons arriving from abroad]. <https://www.gov.pl/web/edukacja/informacja-o-ksztalceniu-w-polskim-systemie-oswiaty-osob-przybywajacych-z-zagranicy>

Ministerie van Justitie en Veiligheid Immigratie en Naturalisatiedienst (2022) Migratieradar Asiel september-december 2022 (Migration Radar third triannual period 2022). Retrieved from <https://ind.nl/en/documents/03-2023/migration-radar-third-triannual-period-2022.pdf>

Ministry of Foreign Affairs, Government of the Netherlands (2022). Prospects for refugees. https://www.nlontwikkelingssamenwerking.nl/en/#/results/themes/prospects-for-refugees-and-migration-cooperation/migration-shelter#Het_aantal_mensen_dat_formeel/informeel_onderwijs_en_trainingen_volgt

Ministry of Labour and Social Policy (2022). On the implementation of the Updated National Strategy for Demographic Development of the Population in the Republic of Bulgaria (2012-2030) <https://www.mlsp.government.bg/uploads/68/demogr-foto/za-2022-g-za-izplnenie-na-aktualiziranata-natsionalna-strategiya.pdf>

National Statistical Institute (2022). Population and Demographic Processes in Bulgaria in 2022 https://www.nsi.bg/sites/default/files/files/pressreleases/Population2022_3C3NKZP.pdf

Narodowy Bank Polski. (2024). Raport: Migranci z Ukrainy 2023 [Report: Migrants from Ukraine 2023]. https://nbp.pl/wp-content/uploads/2024/01/raport_migranci_z-Ukrainy_2023.pdf

Newtral. (2019, January 17). Datos: ¿Qué ayudas reciben los inmigrantes en España? <https://www.newtral.es/datos-que-ayudas-reciben-los-inmigrantes-en-espana/20190117/>

Republic of Bulgaria State Agency for refugees at the council of ministers- General information about protected persons <https://aref.government.bg/en/node/44>

Rzeczpospolita. (n.d.). Badanie: Spada pozytywne nastawienie do migrantów i uchodźców. Decyduje telewizja [Study: Positive attitudes

Sejm Rzeczypospolitej Polskiej. (n.d.). Infos 184. [https://orka.sejm.gov.pl/WydBAS.nsf/0/B154060C37557E78C1257DCB004C62C3/\\$file/Infos_184.pdf](https://orka.sejm.gov.pl/WydBAS.nsf/0/B154060C37557E78C1257DCB004C62C3/$file/Infos_184.pdf)

UNHCR. (2019, January). Refugees and migrants arriving in Spain [Report]. Profiling exercise conducted in partnership between CSIC and UNHCR. <https://data.unhcr.org/en/documents/download/68532>

UNHCR. (02 May 2018). Refugee and migrant children in Europe: overview 2017. <https://data2.unhcr.org/en/documents/details/63435> . P.1.

UNHCR. (16 February 2018). Refugee and Migrant Arrivals to Europe in 2017. : <https://data2.unhcr.org/en/documents/download/62023>. P.2

UNHCR. (n.d.). Reports. Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği raporları.

UNHCR. (2022). Report on the Ukraine refugee situation in Bulgaria- 05 August, 2022. <https://data.unhcr.org/en/documents/details/95092>

Warsaw Enterprise Institute (2023). Migracje: Niewykorzystana na razie szansa Polski [Migrations: Poland's untapped opportunity for now]. <https://wei.org.pl/wp-content/uploads/2023/09/Migracje-niewykorzystana-na-razie-szansa-Polski-raport.pdf>

W Gospodarce. (n.d.). W 2024 Polskę czeka istny zalew imigrantów [Poland is facing a flood of immigrants in 2024]. <https://wgospodarce.pl/informacje/136661-w-2024-polske-czeka-istny-zalew-imigrantow>

World Bank (s.d.) Refugee population by country or territory of asylum - Netherlands. [Refugee population by country or territory of asylum - Netherlands | Data \(worldbank.org\)](#)



• • •
• • •
• • •
• • •
• • •
• • •

Faydala bilgiler için daha fazla link-bağlantılar:

ActionAid. (2019). Migrant women's resilience in Spain. <https://actionaid.org/stories/2019/migrant-womens-resilience-spain>

Bulgaria - emn country factsheet 2022 https://home-affairs.ec.europa.eu/system/files/2023-08/EMN_Factsheets2022_BG_0.pdf

Europe situations: data and trends- arrivals and displaced populations- December 2022 <https://data.unhcr.org/en/documents/download/98768>

Global Trends Forced Displacement in 2022 <https://www.unhcr.org/global-trends-report-2022>

Asylum Report 2022: Executive Summary <https://euaa.europa.eu/publications/asylum-report-2022-executive-summary>

International Organization for Migration. (n.d.). Gender and migration. <https://www.migrationdataportal.org/themes/gender-and-migration>

The World Bank Group. (n.d.). Spain. <https://genderdata.worldbank.org/countries/spain/>
ved from [Refugee population by country or territory of asylum - Netherlands | Data \(worldbank.org\)](#)





www.justherproject.eu
[@justherproject](https://www.instagram.com/justherproject)

© AVRUPA BİRLİĞİ, 2024



**Co-funded by
the European Union**

Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir. Ancak ifade edilen görüş ve düşünceler sadece yazar(lar)a aittir ve Avrupa Birliği veya Avrupa Eğitim ve Kültür Yürütme Ajansı'nın (EACEA) görüşlerini yansıtmak zorunda değildir. Ne Avrupa Birliği ne de EACEA bunlardan sorumlu tutulamaz.

